

HANKEN

Svenska
handelshögskolan

ÅRSBERÄTTELSE 2004

ANNUAL REPORT 2004

**SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN
ÅRSBERÄTTELSE 2004**

SWEDISH SCHOOL OF ECONOMICS
AND BUSINESS ADMINISTRATION
ANNUAL REPORT 2004

Utgivare: Hanken Svenska handelshögskolan

Chefredaktör: Marie Sandberg

Övriga redaktörer: Eva Hagman och Peter Nordling

Grafisk design: Vesa A. Junttila, Public Design Oy

Fotografier: Kaius Hedenström, Patrik Lindström, Leif Rosas,
Matias Uusikylä, Hankens och ShsWebs bildarkiv

Tryckeri: Edita, Helsingfors, 2005

Upplaga: 3000 exemplar

ISBN 951-555-864-6

ISSN 1239-8276

2004

Examina

• ekonomie kandidatexamina	10
• ekonomie magisterexamina	226
• ekonomie licentiatexamina	4
• ekonomie doktorsexamina	18

Studerande

• studerande för grundexamen	2 246
• forskarstuderande	179

Studentutbyte inom utbytesprogrammet

• Hankenstuderande utomlands under kalenderåret	56
• utländska studerande vid Hanken under kalenderåret	103

Vuxenutbildning

• deltagare vid Öppna högskolan	633
• deltagare i fortbildningskurser	324

Personal

• undervisnings- och forskningspersonal	110
• övrig personal	75
• med externa medel avlönad personal	44

Ekonomi (1 000 euro)

• budgetfinansiering	11 725
• extern finansiering	3 277

Biblioteket i Helsingfors & Tritonia*

• samlingens storlek	
Hankens bibliotek	91 300
Tritonia	225 907
• elektroniska tidskrifter	
Hankens bibliotek	6 800
Tritonia	4 600
• e-böcker	
Hankens bibliotek	3 050
Tritonia	4 500
• hemlån med förnyelser	
Hankens bibliotek	70 500
Tritonia	579 461

Utrymmen

14 859 m²

HANKEN – EN INNOVATIV
MILJÖ FÖR
HÖGKLASSIG
FORSKNING
OCH DYNAMISK
UTBILDNING

* = Hankens andel av Tritonias verksamhet är 8 %

Innehåll

REKTORS ÖVERSIKT	5
HANKENS MISSION & VISION	6
PÅ YTAN 2004	7
FORSKNING MED FOKUS PÅ CORPORATE GOVERNANCE I RYSSLAND	16
INTERNATIONALISERINGEN HÖRNSTEN FÖR REKTOR I 20 ÅR	19
SAMLAD SERVICE I STUDIEVERKSTADEN	24
PROMOTION MED REKORDMÅNGA DOKTORER	27
HÖGSKOLANS ORGANISATION OCH BESLUTFATTANDE ORGAN	33
INSTITUTIONER VID HANKEN	36
SVENSKA HANDELSHÖGSKOLANS STUDENTKÅR	38
STATISTIK ÖVER VERKSAMHETEN 2004	40
HÖGSKOLANS SKRIFTSERIER 2004	47

Contents

SUMMARY	49
RECTOR'S REVIEW	49
HANKEN'S MISSION & VISION	50
THE YEAR 2004 IN BRIEF	51

REKTORS ÖVERSIKT

Svenska handelshögskolans ambitioner gällande internationalisering och kvalitetssäkring av forskningen och utbildningen genomsyrade all verksamhet under år 2004. Verksamhetsåret präglades av beredningen av lagstiftningen gällande examensreformen, vars målsättning är att via en europeisk harmonisering av examensstrukturen stärka universitetens internationella konkurrenskraft.

Ett kalenderår är en alltför kort tid för att utvärdera resultatet av ett universitets verksamhet. Trots det kan man hävda att verksamhetsåret 2004 var i många avseenden för högskolan ett framgångsrikt år. De kvantitativa målsättningarna gällande forskarutbildningen överskreds klart. Antalet doktorer, som promoverades vid den solenna doktorspromotionen, motsvarade nästan hälften av samtliga doktorer som Svenska handelshögskolan någonsin promoverat. Detta är resultatet av högskolans strategiska val att i medlet av 1990-talet satsa på styrkeområden inom forskning och utbildning och att i enlighet med den nationella utbildnings- och forskningspolitiken satsa på forskarutbildningen.

Den strukturella utvecklingen av grundutbildningen, med fokus på utbildning av ekonomie magstrar, fortsatte under året, vilket resulterade i en försiktig förskjutning av grundutbildningen mot engelskspråkiga Master-program. Den kvantitativa målsättningen för ekonomie magstrar uppnåddes inte helt, men den långsiktiga balansen mellan utexaminerade doktorer och magstrar rubbades inte. Antagningen av nya studerande till högskolans campus i Helsingfors och Vasa förenklades.

Finlands Akademi genomförde en internationell utvärdering av den ekonomisk-merkantila forskningen vid universiteten i vårt land. Behovet av denna utvärdering har påtalats klart av högskolan under en längre tid. I samband med utvärderingen inventerades forskningen vid högskolans institutioner. I den rapport som sammanställdes av de internationella utvärderarna pekar man på flertalet strukturella problem i vårt land: en fragmentering av såväl forskning-
en som forskarutbildningen, avsaknaden av inter-

Rektor Marianne Stenius

nationella forskare i de finländska forskningsmiljöerna, och incitativsystem för doktoranderna och forskarna.

Universitetslagen stadgar att det ankommer på universiteten att utvärdera sin verksamhet. Idag är kvalitetssäkringen en grundförutsättning för en handelshögskola med internationella ambitioner. Svenska handelshögskolan sammanställde under verksamhetsåret en självutvärderingsrapport i anknäring till anhållan om förnyad EQUIS-ackreditering. Självutvärderingen, som omfattar utvecklingen i högskolan under en femårsperiod, visar att högskolan i många avseende framgångsrikt implementerat den strategi för forskning

och utbildning som slogs fast under senare hälften av 1990-talet.

Satsningen på styrkeområden har varit lyckad. Internationaliseringen av forskar- och grundutbildningen har resulterat i högskolan mätt i andelen utländska examensstuderande år 2004 är det mest internationaliserade universitet i Finland, om man frånser konsthögskolorna.

EQUIS-självutvärderingen pekar också på de utmaningar som högskolan står inför. Trots att fortbildningen vid högskolan under år 2004 stärkte sin ställning nationellt, förestår ytterligare satsningar för att högskolan skall kunna uppfylla de åligganden som den nya universitetslagen påför universiteten gällande den så kallade tredje uppgiften.

EQUIS-självutvärderingen och verksamhetsåret 2004 pekar också tydligt på värdet av det stöd som Stiftelsen Svenska Handelshögskolan ger högskolan. Genom inte enbart finansiellt stöd utan även medverkan i högskolans styrelse, i direktioner och i rådgivande organ för forskning och utbildning är näringslivets engagemang i högskolan via Stiftelsen Svenska Handelshögskolan och Hanken alumnerna starkare än på ett par decennier. Detta engagemang, som på intet sätt stöter sig med högskolans autonomi gällande forskning och utbildning, kan inte vara annat än ägnat att stärka Svenska handelshögskolan.

Rektor Marianne Stenius

HANKENS MISSION & VISION

Hankens mission

Svenska handelshögskolan skapar ny kunskap på det ekonomisk-merkantila vetenskapsområdet och höjer nivån på det ekonomiska kunnandet såväl inom näringslivet som i samhället i stort. Högskolan främjar etiskt högtstående kompetens under samhälleligt ansvar.

Hankens vision

År 2015 har Svenska handelshögskolan stärkt sin position som en ledande, ackrediterad handelshögskola med internationell dragningskraft. Svenska handelshögskolan hör på sitt område till de ledande högskolorna i Europa.

Svenska handelshögskolan bär det riksomfattande ansvaret för den svenskspråkiga ekonomisk-merkantila universitetsutbildningen. Högskolan idkar internationellt ansedd högklassig forskning. De graduerade placerar sig väl på en arbetsmarknad som är internationell till sin natur. Forskningen och inlärningsmiljön är innovativa och samverkan med näringslivet och det omgivande samhället intensiv.

PÅ YTAN 2004

Ar 2004 präglades av planering inför examensreformen och strategiarbete. Högskolans verksamhet var framgångsrik såväl inom utbildning som inom forskning. Högskolan satsade speciellt på forskningen inom sina styrkeområden och tillvaratog forskarnas specialkunskande på nya lovande områden. Huvudämnet företagsledning och organisation vid Hanken utsågs av Rådet för utvärdering av högskolorna till en av Finlands 20 spetsenheter inom grundutbildningen för tidsperioden 2004–2006. EQUIS-reackrediteringsprocessen pågick inom högskolan under senare delen av 2004 och resultatet av utvärderingen blir klart sommaren 2005.

En internationell handelshögskola

Högskolan har en längre tid målmedvetet utvecklat sin verksamhet mot ökad internationalisering och är numera ett av Finlands mest internationaliserade universitet. Hanken har för närvarande fem engelskspråkiga magisterprogram med studerande från 25 olika länder.

Enligt resultatavtalet med Undervisningsministeriet för åren 2004–2006 har Hanken såsom tidigare tre styrkeområden: finansiell ekonomi, relations- och tjänstemarknadsföring samt företagsledning och organisation. Under verksamhetsåret tillsattes en professur inom styrkeområdet finansiell ekonomi och ekonomisk statistik. Profileringen genom styrkeområden präglar det interna utvecklingsarbetet, och påverkar samarbetet mellan universiteten.

I början av år 2004 fastställde högskolans styrelse en datasäkerhetspolicy och senare under året en datasäkerhetsplan för implementering av policyn. Samti-

Hanken promoverade 54 doktorer och 7 hedersdoktorer vid promotionen

digt utsågs en datasäkerhetschef. Styrelsen fastställde i början av året en plan för hållbar utveckling och en miljöguide utarbetas år 2005. Även Hankens säkerhetsplan förnyades i sin helhet. Ett handlingsprogram godkändes för genomförande av Hankens personalplan.

En studieverkstad med samlad service för studenterna skapades i bibliotekets tidskriftssal, och i anknytning till studieverkstaden en studentservicepunkt för samlad basservice. Studieverkstaden är viktig för att stöda en höjning av informationskompetensen inom Hanken och förbättra närstödet och tillgängligheten av information och verktyg.

Det ekonomiska läget var stabilt. Högskolans resultatavtal för åren 2004–2006 innebär höjda målsättningar för både grund- och doktorsexamina och därmed även en ökad finansiering.

Högskolans övergripande personalpolitiska mål-

sättningar är att vara en lärande, rättvis, trygg och effektiv organisation samt en konkurrenskraftig arbetsgivare med lika möjligheter för alla medarbetare. Det psykiska arbetarskyddet utgjorde ett tyngdpunktsområde under år 2004. Bl.a. informerades personalen om Hankens program för förebyggande av trakasserier. Satsningar kommer således att göras på personalutbildning t.ex. i ledarskap och språk.

Praktiska tillämpningar och anpassningar av ett nytt lönesättningsystem pågick under hela året inom högskolan. Hanken övergår i likhet med andra universitet till löner som bestäms utgående ifrån tjänstens kravnivå och den anställdas individuella prestationsnivå. Universiteten frångår A-löneklasser, ålders- och dyrtortstillägg, språktillägg samt forskartillägg. Det nya lönesystemet tas i bruk fr.o.m. december 2005.

Utvärdering och kvalitetsarbete i fokus

Hanken erhöll våren 2000 efter en omfattande evalueringsprocess den internationella EQUIS-ackrediteringen. Under hösten 2004 inleddes arbetet inför en reackreditering för nästa femårsperiod. Beslutet om reackreditering fattas under sommaren 2005.

Kvalitetsarbetet vid högskolan har fortsatt inom ramen för olika projekt i syfte att utveckla undervisningen och studierna. Undervisningen har systematiskt utvärderats och självutvärderingar har genomförts.

Benchmarking-projektet fortsatte inom förvaltningstjänsterna och biblioteksverksamhet tillsammans med Teaterhögskolan och Åbo handelshögskola.

En benchmarking-satsning, där högskolans forskarutbildning jämförs med forskarutbildningen vid ett antal nordiska handelshögskolor slutfördes 2004. Resultaten från benchmarkingen utnyttjas i högskolans interna utvecklingsarbete.

År 2004 insamlades och sammanställdes material för Finlands Akademis utvärdering av den ekonomisk-merkantila forskningen i Finland. Resultaten

publiceras år 2005. Högskolans forskning genomgår fortlöpande en kvalitativ utvärdering eftersom man konkurrerar med andra universitets projekt om extern nationell och internationell finansiering.

Undervisning och forskning

Beredningen av examensreformen fortsatte även år 2004. Högskolan gav ett antal utlåtanden om nationell lagstiftning i anslutning till reformen och övrigt. Arbetet på att förnya högskolans examensstadga pågick hela året.

Högskolan utvecklade studentantagningen genom att införa en samantagning till magisterutbildningarna i Helsingfors och Vasa, och genom att fatta ett principbeslut om att gå in för en samantagning också med Åbo Akademis ekonomutbildning.

Under år 2004 avlades totalt 226 ekonomie magisterexamina, av vilka 32 inom den engelskspråkiga utbildningen. Målsättningen under perioden 2004–2006 är i medeltal 250 ekonomie magisterexamina per år, vilket är en märkbar ökning jämfört med den förra treårsperioden.

Högskolan har ytterligare fortsatt med att effektivisera forskarutbildningen. Arbetet för att systematisera antagningen av nya forskarstuderande pågick under år 2004 genom fasta antagningstidpunkter och nya kriterier att gallra bland de sökande.

Enligt resultatavtalet med undervisningsministeriet för åren 2004–2006 skall i medeltal 12 doktorer utexamineras per år. År 2004 utexaminerades 18 doktorer och treårsgenomsnittet är 12.

Professorer och forskarstuderande deltog aktivt i forskarskolorna. Hanken är medlem av sju forskarskolor finansierade av undervisningsministeriet: KATAJA, KAVA, VAKAVA, OMY, Aasian tutkijakoulu, SIIDA och KIITO.

Hanken är också medlem i internationella forskarutbildningsnätverk som EDAMBA, EUDOKMA och NORD-IB. Medlemskapet i EIASM ger forskar-

studerande möjlighet att delta i europeiska forskarkurser och workshops, medan medlemskapet i SCANCOR vid Stanford University möjliggör för forskarstuderande en till två terminers vistelse i USA.

Hanken har under verksamhetsåret fortsatt att utveckla och stärka den vetenskapliga forskningen, det nationella och internationella forskningssamarbetet och forskarutbildningen. Kvalitet i forskning är den viktigaste enskilda faktorn i högskolans strävan att förbättra sin konkurrensposition.

Finlands Akademis forskningsprogram ”Finländska företag och den globala konkurrensens utmaningar” (LIKE 1) avslutades vid årsskiftet 2004–2005. I Finlands Akademis specialforskningsprogram inom immaterialrätt leder högskolans forskare i handelsrätt två av de sex projekten.

Fellowship-programmet som startade 1998 i samarbete med Stiftelsen Svenska Handelshögskolan för att knyta internationellt erkända forskare till högskolan har fortgått. Under året vistades sammanlagt 12 forskare vid Hanken inom ramen för Senior Fellowship-programmet och två forskare deltog i Junior Fellowship-programmet.

Antalet vetenskapliga publikationer uppgick år 2004 till 201. Av dessa publicerades 144 utomlands och 57 i Finland. Antalet populärvetenskapliga publikationer år 2004 var 64. Därtill publicerades 36 övriga publikationer.

Kontakter till omvärlden

Hanken har under året strävat efter att utöka sina forsknings-, utbildnings- och andra kontakter till omgivningen samt att överföra forskningsresultat till näringslivet och samhället i stort.

Kunskapsspridningen till näringslivet har skett via Hanken Fortbildning, Levón-Institutet och högskolans kompetenscentra (institut). Deltagarna i den öppna universitetsundervisningen har kunnat förbättra sin yrkeskompetens och höja sin allmänbild-

ning. MBA programmet är idag nationellt ackrediterat och högskolan satsar särskilt på utveckling av fortbildningen. En direktion för Hanken Fortbildning i Helsingfors utsågs under verksamhetsåret.

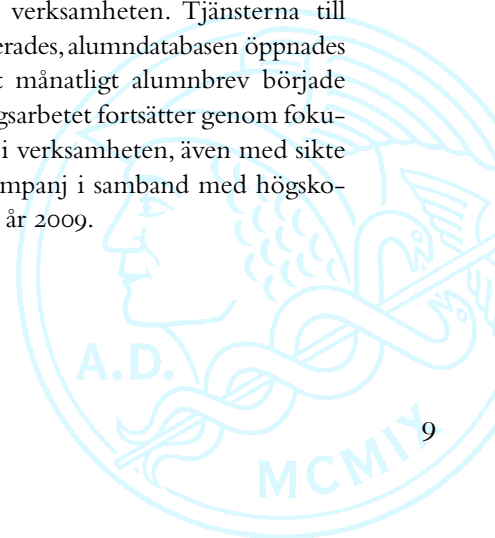
Immaterialrättsinstitutet IPR University Center flyttade från och med årsskiftet 2004–2005 sin verksamhet från Hanken till Helsingfors universitet men samarbetet fortsätter som förut.

Samarbetet med Helsingfors handelshögskola utvecklas inom ramen för Helsinki Business Campus. Exempel på specifika bilaterala samarbetsprojekt är undervisning och forskning i Institutet för direktmarknadsföring, DiVia samt det virtuella universitetet som utvecklar gemensamma stödfunktioner.

I början av 2004 inleddes den egentliga verksamheten för Helsinki Center of Economics Research (HECER) i utrymmena på Economicum. Den nationalekonomiska institutionen vid Hanken är en av tre parter inom HECER-alliansen.

Hankens företagarnätverk utgör en viktig länk till näringslivet, liksom samarbetet med Konstindustriella högskolan och Helsingfors universitet kring utbildning i företagande.

Under året intensifierades alumnverksamheten enligt de riktlinjer som alumnrådet slog fast år 2003. En alumnkoordinator anställdes hösten 2004 för att skapa kontinuitet i verksamheten. Tjänsterna till alumnerna konkretiserades, alumndatabasen öppnades för alumnerna och ett månatligt alumnbrev började skickas ut. Utvecklingsarbetet fortsätter genom fokusering på substansen i verksamheten, även med sikte på en fundraising-kampanj i samband med högskolans 100-årsjubileum år 2009.

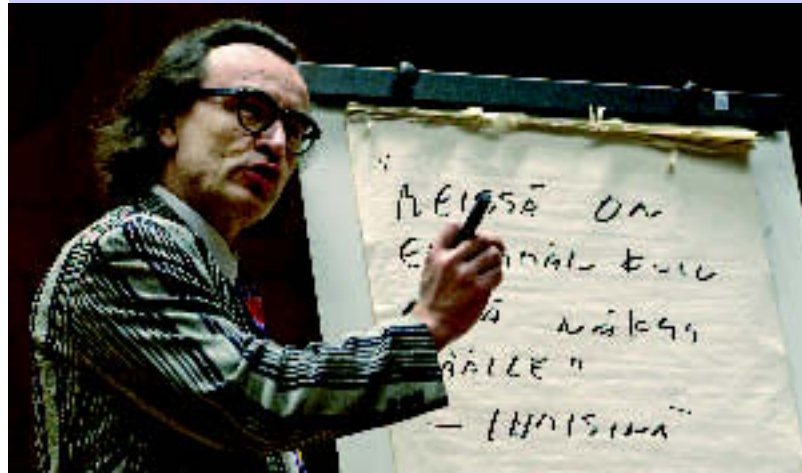
Ett händelserikt år

Januari

- Hanken tillsatte en arbetsgrupp för att utarbeta en språkstrategi för högskolan i slutet av 2003. Högskolan genomförde en intern enkätförfrågan för studerande och personal om deras språkkunskaper och -användning. Strategin godkänns våren 2005.
- Professor *Esa Saarinen* föreläste för Hankens och Helsingfors handelshögskolas personal om "Att vara lycklig i vardagen och produktiv i arbetet". Seminariepubliken fick ta del av Saarinens tankar om hur man njuter i vardagen och skaffar sig de nödvändiga psykiska arbetsredskapen som behövs för att uppnå bättre livskvalitet. Föreläsningen var välbesökt.
- Ett tvådagars Open Access-seminarium ordnades av arbetsgruppen FinnOA i samarbete med undervisningsministeriet, Nationalbiblioteket och Hanken. I seminariet deltog tvåhundra personer som diskuterade framtida alternativ för open access publicering, d.v.s. att vetenskapliga artiklar finns fritt tillgängliga för användare på nätet. Professor *Bo-Christer Björk* och forskare *Turid Hedlund* har varit med och startat FinnOA arbetsgruppen där Björk är ordförande.

Februari

- Hanken kartlade som en av de första högskolorna i Finland sina studerandes uppfattningar om samhällsansvar. Av etikundersökningen framgick att hankeiter är mycket medvetna om olika aspekter av samhällsansvar. I högskolans helhetsstrategi betonas också etiken och dess betydelse.
- Årets Anders Wall -stipendium gick till ekonomie studerande *Noora Kainulainen* vid Hanken. Stipendiet på 75 000 SEK delas ut årligen åt en hankeiter

Professor Esa Saarinen

Foto: Leif Rosas

Studentrekrytering på Studia -mässan

som har visat prov på entreprenöranda och kreativitet.

- Högskolan inledde en aktiv studentrekryteringskampanj i Sverige. Hankens representanter träffade elever från åtta gymnasier i Stockholmstrakten och tre i Umeå. Kampanjen är ett led i att stärka Hankens position i Norden och profilera sig som en ledande högskola i Norden och i Europa.

Professorerna Eva Liljebloom och Marika Tandefelt

Foto: Pamela Jonasson

- Högskolans styrelse godkände en plan för hållbar utveckling som beaktar såväl miljöaspekter som hållbar utveckling ur ett samhällsekonomiskt och socialt perspektiv. Ytterligare tar planen ställning till hur man utvecklar konceptet hållbar utveckling som en del av utbildning och forskning i enlighet med Baltic 21-programmet.
- En datasäkerhetspolicy som definierar datasäkerhetens mål, ansvarsområden och tillämpning vid Hanken utarbetades internt. Datasäkerhetsarbetet tryggar användningen av olika datasystem, garanterar mot obehörig användning samt garanterar att data inte förstörs eller förvrängs. Policyn godkändes av högskolans styrelse.

Mars

- Valkollegiet vid högskolan förrättade val av rektor på Hanken. Rektor *Marianne Stenius* återvaldes för femårsperioden 1.8.2004 – 31.7.2009. Stenius har varit rektor sedan år 1993.

April

- Årets första alumnseminarium gick av stapeln med *Lars O Grönstedt*, vd och koncernchef på Handelsbanken. Grönstedt föreläste om långsiktiga förändringar på den nordiska finansmarknaden och redogjorde för sin syn på fördelar och nackdelar med nordiska strategier utgående från Handelsbankens filosofi.
- HankInvest är en ämnesförening för studerande med huvudämnet finansiell ekonomi. Föreningen inledde ett samarbete med Reuters Finland Oy och fick Reuters 3000 – en av världens mest ledande informationskanaler – tillgänglig för studerande på Hanken.
- Venture Cup är en nationell tävling för affärsplaner som består av tre olika faser och som Hanken ordnar i samarbete med Tekniska högskolan och Helsingfors handelshögskola. I andra fasen av tävlingen erhöll studerande *René Lindell* och *Leif Roschier* pris för bästa Hankenbidrag för affärsidén CryoAmp. Duon vann även Hanken-priset i fas I.
- Svenska Handelshögskolans Studentkår hade äran att lägga studentmössan på Havis Amanda. Drygt tiotusen människor samlades på Salutorget för att inleda det traditionella valborgsfirandet och avslutningen av hankeiter var stor. Hankenprofessorerna *Eva Liljebloom* och *Marika Tandefelt* deltog i ceremonin.

Maj

- Hanken MBA erhöll ackreditering av Rådet för utvärdering av högskolorna.

Don E. Schultz, Northwestern University

Foto: Patrik Lindström

- Drygt hundra alumner deltog i alumnseminariet om branding med professor emeritus, *Don E. Schultz*, Northwestern University och vice president *Tapio Hedman*, Nokia Brand Communication. Schultz föreläste under rubriken "Improving Brand Communication – What is New?".
- Högskolan premierar årligen undervisnings- och forskningspersonal. PD, professor i nationalekonomi *Rune Stenbacka* belönades för framgångsrika insatser inom vetenskapliga samfund nationellt och internationellt samt för omfattande vetenskaplig verksamhet och tilldelades pris för Årets Forskare. Priset för Årets Näringslivskontakt tilldelades EL *Jan Sten* för utvecklande och stärkande av Hankens näringslivskontakter genom Venture Cup -projektet samt uppbyggande av företagarnätverket vid högskolan.
Pris för Årets Lärare tilldelades EM *Kai Ahola* för exceptionellt framgångsrik undervisningsverksamhet och ett fortsatt pedagogiskt utvecklingsarbete och ED *Peter Björk* för mångårig, framgångsrik undervisningsverksamhet såväl inom grundutbild-

ningen som inom Öppna högskolan och ett fortsatt pedagogiskt utvecklingsarbete.

Även tidsbestämda lönetillägg utdelades till personer som utmärkt sig inom forskning och undervisning.

- Lärare och förvaltningspersonal besökte högskolans samarbetsuniversitet Stockholm School of Economics i Riga. Undervisningssamarbetet mellan SSE och Hanken har inom ramen för kursen "Swedish for foreigners" pågått sedan år 2001. Hankenprofessor *Kenneth Högholm* gästföreläste i finansiering för Rigastudenter under det gångna året.
- RHH (Rektorsdelegationen för högskoleverksamheten i Helsingfors) utredde pågående samarbetsformer och -idéer på svenska mellan högskolor i Helsingfors på våren. Utredningen visade att det finns aktivitet och initiativ på högskolorna. Rapporten resulterade i ett seminarium som samlade lärare och övriga deltagare från samtliga samarbetshögskolor för att föra gemensamma frågor konkret vidare.

Juni

- "Swedish for foreigners"-kursen firade 10-års jubileum med ett seminarium som belyste svenska språket i Finland och i den europeiska referensramen. Bland föreläsarna fanns professor *Marika Tandefelt*, lektor *Kerstin Salminen* från Hanken samt professor *Kenneth Hylltenstam*, Stockholms universitet.
- Högskolans styrelse beslöt att tilldela lektor *Luis Luna* och IT-planerare *Anna Therman* högskolans medalj i brons som erkänsla för långvarigt arbete, dvs. 25 år, högskolan till fromma. Medaljerna delades ut i samband med inskriptionen på hösten.

Augusti

- Ett mentorskapsprogram inleddes i Vasa. Via mentorskapet förmedlas värdefull arbetslivsförberedande kunskap av en äldre erfaren mentor åt en

Amelia Adamo föreläste för alumner

Foto: Kaius Hedenström

Högskolans nya Studieverkstad

yngre adept. Institutionen för företagsledning och organisation ger deltagarna handledning både i form av litteratur och träffar.

- Det nationella ekonomisk-merkantila dekanmötet hölls på Hanken i Helsingfors.
- *Amelia Adamo*, vd och ansvarig utgivare för *Amelia Förlag*, berättade för alumner om hur man lyckas med varumärkeslancering i tidningsbranschen som utmärks av hård konkurrens. I föreläsningen deltog ett hundratal alumner.

September

- Högskolans nya studieverkstad öppnade sina dörrar i huvudbyggnadens första våning. Den gamla tidskriftssalen fylldes med grupparbetsbord för studerande och två servicediskar för InfoBITen och ServicePunkten.
- I samband med inskriptionen i Helsingfors och Vasa installerades tre nya professorer på Hanken. Professor *Ingmar Björkman* föreläste om "Hur skapa värde?" och professor *Eero Väära* om "Kritiska pers-

pektiv". Föreläsningarna ingick i temat "Olika perspektiv på industriell omstrukturering – företagsköp och fusioner". I Vasa höll professor *Sören Kock* en offentlig föreläsning rubricerad "Möjligheter i affärsverk".

- År 2000 erhöll Hanken den europeiska EQUIS-kvalitetsstämpeln som en garanti att högskolan uppfyller höga kvalitetskrav och grad av internationalisering. I Finland är det endast Hanken och Helsingfors handelshögskola som har ackrediteringen. Högskolan inledde re-ackrediteringsprocessen med en kick-off i september. I juni 2005 avger en extern utvärderingsgrupp sitt beslut om re-ackreditering.
- Hanken ordnade i samarbete med IC Partners en kongress med temat "I&C about IC-Interpretation and Communication of Intellectual Capital". Kongressen samlade 152 deltagare från fem kontinenter.

Studentkårens ordförande Benjamin Andberg och Miljöminister Jan-Erik Enestam

Oktober

- Miljöminister *Jan-Erik Enestam* föreläste på Hanken på inbjudan av Studentkåren. I sitt anförande som handlade om EU:s miljöpolitik framhöll han vikten av att samarbeta för harmoniserade miljöregler inom EU.
- Den 9:de doktorspromotion i ordningen hölls på Hanken. Antalet doktorer uppgick till 54 personer, varav 43 deltog i den solenna promoveringen. Också sju hedersdoktorer fick ta emot sin doktorshatt.
- Ekonomiforum lanserade en webbaserad CV-databas för studerande och nyutexaminerade. Ur databasen kan göras sökningar enligt olika kriterier på lämpliga studerande som företag önskar anställa.

November

- Fastighetsinvesteringsföretaget Kapiteeli Oyj erhöll pris för lyckad relations- och tjänstemarknadsföring, CERS Award 2004, som delades ut för sjätte gången av kunskaps- och forskningscentret CERS. Volvo

Kapiteeli Oyj erhöll CERS Award 2004

- Finland Ab tilldelades en Best-in-Progress -utmärkelse för goda prestationer inom kundtänkandet.
- ARENA-kontaktmässan ordnades andra året i rad i samarbete med Helsingfors handelshögskola. I mässan deltog 35 företag och den besöktes av ca 3 000 studerande från hela huvudstadsregionen. Studerande erbjuds olika företagspresentationer och en nyhet på mässan var information om att söka jobb till studerande som befinner sig i början av studierna.
- Ett hundratal medieaktörer från sju olika högskolor i Vasa mötte upp för att diskutera samarbete och forskning inom media samt idéer till ett mediekluster i Vasa. Seminariet som ordnades på initiativ av Vasa högskolekonsortium samlade även övriga

ARENA-kontaktmässan 2004

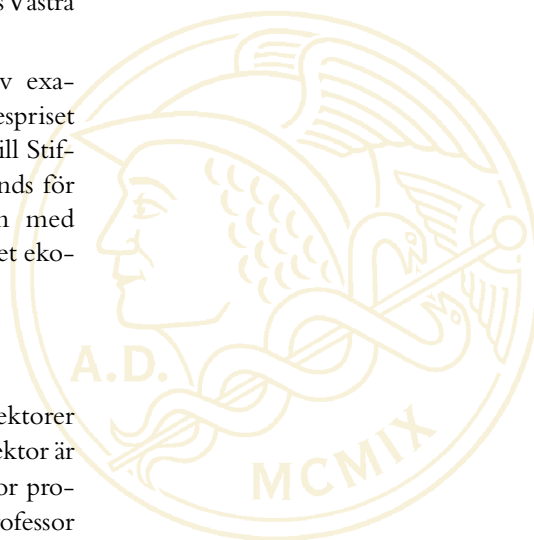
medieintresserade från näringslivet i närregionen. Konsortiet består av Vasa universitet, Åbo Akademi i Vasa, Hanken, Vasa yrkeshögskola, Svenska yrkeshögskolan, Helsingfors universitets juridiska utbildning i Vasa och Konstindustriella högskolans Västra Finlands designcentrum Muova.

- I samband med den årliga utdelningen av examensbrev delades Hugo Fredriksson-minnespriset ut för fjärde gången. Priset är en donation till Stiftelsen Svenska Handelshögskolan och används för att premiera en nytexaminerad ekonom med utmärkt studieframgång. År 2004 tillföll priset ekonomie magister *Carolina Harald*.

- En jämställdhetsplan förbereddes under året av högskolans jämställdhetskommitté. Planen godkändes av högskolans styrelse våren 2005.

December

- Högskolans valkollegium valde två nya prorektorer för perioden 1.1.2005–31.1.2007. Första prorektor är professor *H. C. Blomqvist* och andra prorektor professor *Sören Kock*. I januari 2005 valdes professor *Ingmar Björkman* till tredje prorektor valdes för perioden 1.2.2005–31.1.2007.

FORSKNING MED FOKUS PÅ CORPORATE GOVERNANCE I RYSSLAND

Ar 2004 inledde Hanken ett stort forskningsprojekt om Corporate Governance i Ryssland. Marknadsekonomi i vårt östra grannland är ung och kontrollmekanismerna ännu inte lika utvecklade som i väst.

Det är professor *Eva Liljebloom* på institutionen för finansiell ekonomi som leder forskningsprojektet "Corporate Governance in Russia". Det har fått finansiering av Finlands Akademi för fyra år och ett drygt dussin personer är anknutna till projektet.

Ett naturligt steg

På frågan om varför man valt att forska om Ryssland svarar Eva Liljebloom att det är ett naturligt steg. Hanken har tidigare deltagit i projekt om Corporate Governance i Finland tillsammans med Helsingfors handelshögskola. I samband med det projektet doktorerade nio personer och forskarna publicerade omkring 70 vetenskapliga artiklar. Hanken har alltså rikligt med kunskap att använda nu när blicken riktar österut.

Corporate Governance är ett samlingsnamn för alla de kontrollmekanismer som riktas mot företaget utifrån och som bidrar till att finansörerna får en avkastning på sin investering. En del talar om ägarstyrning, andra om god förvaltningssed. Det finns alltså olika kontrollmekanismer som förhindrar att ledningen och de ansvariga inom ett företag missbrukar dess resurser för egen vinning.

Det nu aktuella projektet granskar bland annat sambandet mellan Corporate Governance och ägar-

I skuggan. Minoritetsägare i ryska bolag har fått ett starkare juridiskt skydd de senaste åren men lagarna överträds ibland.
Foto: Patrik Lindström

skap, styrelsens roll och nivån på den finansiella informationen till investerarna.

Följer inte lagarna

Vad är då speciellt för Ryssland och dess företag? Ett särdrag är att minoritetsägare har haft ett svagt juridiskt skydd. Under senare år har lagstiftningen visserligen förbättrats med tanke på små placerare men kontrollen haltar. Den ryska staten lägger inte stora resurser på att övervaka att företagen följer lagarna.

Ett annat särdrag är de så kallade oligarkerna. Under 1990-talet, efter Sovjetunionens kollaps, övergav Ryssland planekonomin och privatiserade statssägda bolag. I samband med privatiseringen lyckades en liten grupp personer skapa sig enorma förmögenheter och ägandet i många bolag koncentrerades till några få händer. Den ryska staten är emellertid fortfarande storägare inom vissa branscher och politikernas relation till oligarkerna är problematisk.

En aspekt som tas upp i forskningsprojektet är om minoritetsägarens ställning förbättras då man följer rekommendationer om god förvaltningssed.

En annan fråga som man undersöker är sambandet mellan Corporate Governance och styrelsens sammansättning. Det finns till exempel forskningsresultat som visar att en styrelse med externa medlem-

mar är mera benägen att byta ut ledningen då lönsamheten i företaget sjunker.

Fokus på ekonomiska data

Ytterligare ett särdrag i den ryska ekonomin är den brokiga finansiella informationen. Företagen har kunnat använda tre olika redovisningsprinciper. Somliga har följt den ryska redovisningsstandarden RSA. Andra följer EU:s regelverk IAS och några U.S. GAAP, den amerikanska redovisningsstandarden. Den här brokigheten kommer emellertid småningom att försvinna. Det ryska finansministeriet har nämligen beslutat att ryska företag skall använda EU:s redovisningsstandard IAS från och med år 2004.

Under det första året ågnade forskarna stor tid åt att bygga upp databaser. Insamlingen av data har varit intensiv. Eva Liljeblom berättar att man fokuserar på ekonomiska data om ryska bolag, främst börsnoterade, under tidsperioden 1999–2003. Startpunkten är lagd efter den finansiella krisen i Ryssland år 1998.

Under projektets gång fortsätter man att samla in data för att få med möjligast långa tidsperioder. Avsikten är att databasen skall ha så många relevanta variabler som möjligt. De anknutna forskarna kan fritt använda dem för olika delprojekt om Corporate Governance.

Forskningsassisten *Niclas Diesen* är en av dem som har arbetat med att ta fram fakta om bland annat börskurser, dividendpolitik, ägarstruktur, styrelsens sammansättning och vilket rapporteringssystem företagen använt.

En källa är ryska årsberättelser, av vilka en del är på engelska och en del på ryska. Information om aktiekurser får man från andra databaser. Att reda ut ägarstrukturen i ryska företag är knepigare. Här använder man bland annat den information som investeringsbanker och ratingföretag, typ Brunswick UBS, ger ut.

Internationellt

Benjamin Maury doktorerade våren 2004 med en avhandling om Corporate Governance i Finland. Den efterföljande hösten har han varit engagerad i att bygga upp en databas för Rysslandsprojektet.

Han berättar att man till dags dato har uppgifter från 115 företag, vilket utgör 284 företagsår. Mängden information ökar dock under projektets gång.

Det är en internationell skara forskare som har anknytning till projektet "Corporate Governance in Russia". En partner är *Alexandr Radygin* vid Institute for the Economy in Transition (IET) i Moskva, en annan är *Oleg Adamovsky* vid Centre for Economic and Financial Research (CEFIR) i Moskva. *John Roberts* på University of Cambridge deltar också. Vidare deltar fem doktorander. Tre av dem, *Sheraz Ahmed*, *Ihsan Badshah* och *Jakub Zasad*, ska doktorera inom området finansiell ekonomi.

Ömsesidig nytta

Det finska näringslivet är också med i projektet. Många finländska bolag och placerare har intressen i Ryssland och är minoritetsägare i ryska företag. Eva Liljeblom berättar att man har en så kallad "advisory group", en rådgivande grupp, där representanter för finska företag sitter med. De här personerna har erfarenheter av affärsverksamhet i Ryssland och kan därför ge projektdeltagarna råd. Samtidigt får företagen ta del av forskningsresultaten, vilket de i sin tur kan ha nytta av.

Under hösten hölls ett seminarium för forskare och företag. Planen är att man ett par gånger om året ordnar seminarier och workshops där deltagarna diskuterar aktuella frågor gällande Corporate Governance i Ryssland.

Näringslivet representeras bland annat av Hankens hedersdoktor, Fortums vd *Mikael Lilius*, FINPRO:s *Tuomo Summanen* och *Antti Pohjola* på FIM Group Ab.

Forskare med fokus på Ryssland. Från vänster projektdeltagarna Dmitri Melkumow, Sheraz Ahmed, Benjamin Maury och projektledaren, professor Eva Liljebom. Foto: Patrik Lindström

FIM expanderar i Ryssland

Den bärande orsaken till att FIM deltar i forskningsprojektet är att värdepappersföretaget har stora ekonomiska intressen att bevaka i Ryssland. FIM förvaltar en av världens största placeringsfonder som placerar i ryska börsbolag. Värdet på fonden uppgår till ungefär 270 miljoner euro. Ägarna är främst finländska institutioner och privatpersoner samt placerrare från övriga Europa.

En annan orsak är att FIM expanderar kraftigt i Ryssland just nu. Företaget har redan inlett Corporate Finance-verksamhet och senare under år 2005 börjar det även med värdepappersförmedling på Moskvabörsen. Det här innebär bland annat att antalet anställda flerfaldigas. Nu jobbar tre finländare och lika många ryssar på Moskvakontoret.

Antti Pohjola konstaterar att det kanske mest intressanta med projektet är att följa med hur den ryska lagstiftningen och Corporate Governance utvecklas sida vid sida. Han hoppas FIM kan bidra med praktiska erfarenheter på det området.

I fråga om nyttan av att delta i projektet hoppas Pohjola att forskningsresultaten gör det lättare för FIM att identifiera problem i ryska företag.

– Resultaten hjälper oss fatta bättre placeringsbeslut och leder förhoppningsvis i slutändan till en högre avkastning på våra placeringar, säger han.

FAKTARUTA:

Några fakta om den ryska aktiemarknaden

Största delen av aktiehandeln sker på OTC-basis (over the counter).

- Russian Trading System (RTS) är den största organiserade handelsplatsen. Där noteras ca 240 aktieserier i 170 företag.
- RTS Index omfattar 70 aktieserier i 51 företag. Detta motsvarar drygt hälften av den ryska aktiemarknaden.
- Officiellt omsätter RTS dagligen ca 35 miljoner USD.
- De fem största bolagen, räknat enligt omsättning (2003): Gazprom (noteras på MICEX, som har en dagsomsättning på drygt 360 miljoner USD), Lukoil, United Energy Systems, Yukos och Surgutneftegaz.
- Ryska staten har fortfarande kontrollen i nästan hälften av de 70 största bolagen. Dess genomsnittliga ägarandel är 36 procent.
- Ryska bolag har en förhållandevis mindre utdelning än västerländska. Bolag där ryska staten är majoritetsägare belönar i regel sina aktieägare bättre än de där oligarkerna har kontrollen.

Källor: Russian Equity Guide 04/05 Brunswick UBS, Niclas Diesen: undersökning om ägarskap och dividendpolitik i ryska noterade bolag 2005, Pavel Mosenkov, SKRIN.

INTERNATIONALISERINGEN HÖRNSTEN FÖR REKTOR I 20 ÅR

*I*nternationaliseringen har varit viktig för Hanken de två senaste decennierna och kommer, av allt att döma, att vara det också långt in i framtiden. Nyckelordet dyker upp på nytt och på nytt då Alf-Erik Lerviks och Marianne Stenius diskuterar högskolans utmaningar i går, i dag och i morgon. Lerviks var rektor under perioden 1985–1993. Då tog Stenius vid och återvaldes år 2004 för tredje gången till uppdraget.

Man kan säga att satsningen på att bygga upp Hanken till en internationellt erkänd högskola började under senare hälften av 1980-talet då Alf-Erik Lerviks var rektor. Initiativet var visserligen äldre, men det var under Lerviks' tid studentutbytet med utländska universitet och högskolor sattes i system.

Avtal med de första samarbetshögskolorna slöts i mitten av 80-talet och ungefär samtidigt åkte de första Hankenstuderandena ut för att studera en termin eller ett läsår vid en utländsk högskola. Hanken behövde inte heller vänta på att ta emot utländska studerande.

Målet sattes tidigt till ett utbyte om ca 100 studerande per år. Hanken har idag 65 samarbetshögskolor i ett 30-tal länder fördelade på fyra världsdelar. Under det gångna läsåret har Hanken gästats av drygt 100 ekonomie studerande från andra länder, medan något färre hankeiter valde utbytesstudier vid utländska universitet.

Följaktligen står Hanken högt i kurs också utanför landets gränser. Samtidigt verkar det som om hankeiterna har svårare att bryta upp från vardagen.

I tur och ordning har Marianne Stenius och Alf-Erik Lerviks lett Hanken och målmedvetet internationaliserat högskolan
Foto: Patrik Lindström

Attraherar utlänningar

Till internationaliseringen hör även de engelskspråkiga magisterprogrammen som ges sedan slutet av 90-talet. Intresset för dem har ökat år för år. År 2004 sökte 254 studerande till de engelskspråkiga magisterprogrammen och till huvudämnesstudier på engelska. Av dem antogs 100. Bland de sökande fanns också finländska studenter. Frånsett konsthögskolorna är Hanken det universitet i Finland som har flest utländska examensstuderande.

Under år 2004 hade Hanken grundexamens- och forskarstuderande från 43 länder i alla världsdelar. Den stora efterfrågan på den engelskspråkiga utbildningen beror på att programmen ofta är unika. För de studenter som har sitt hem utanför Europa är det ofta viktigt att högskolan i likhet med övriga universitet i Finland inte uppbär terminsavgift. Många motive-rar sitt val med Hankens goda renommé.

År 2005 antar Hanken nya studerande till tre engelskspråkiga magisterprogram i Helsingfors och ett i Vasa.

Enligt *Marianne Stenius* innebär de engelskspråkiga magisterprogrammen en betydande utmaning för Hankens internationalisering. Bolognaprocessen, som bland annat syftar till att förenhetliga examensstrukturerna i Europa, leder till att konkurrensen om studenterna ökar.

Språkstrategi kommer

En följd av internationaliseringen är att Hanken under år 2004 utarbetade en språkstrategi som högskolans styrelse förväntas godkänna under vårterminen 2005.

Enligt strategin är svenskan och engelskan de två huvudspråken vid Hanken.

– Engelskan är viktig för vår internationella konkurrenskraft. Detta gäller både grund- och forskarutbildningen, motiverar *Marianne Stenius*.

Genom att lyfta fram balansen mellan svenska och engelska har Hanken samtidigt lyckats stärka svenskans ställning vid högskolan.

– Eftersom vi bär ansvaret för den vetenskapliga återväxten inom den svenskspråkiga ekonomisk-merkantila utbildningen måste vi garantera att Hanken även om 20 år har lärare som kan undervisa på svenska, understryker hon. *Stenius* tillägger att högskolan också innehar ansvar för svenskan som ett vetenskapligt språk.

Alf-Erik Lerviks, som själv disputerade på svenska år 1973 och som arbetat på Hanken från år 1969 fram till pensioneringen år 2004, konstaterar att de flesta avhandlingarna skrevs på svenska på den tiden. Idag utgör de en försvinnande liten minoritet.

– Hanken och de som forskar vid högskolan måste nu använda sig av det internationella vetenskapsspråket för att högskolan ska kunna vara internationellt framgångsrik. På 70-talet var Hanken, liksom högskolorna i hela Norden, tämligen isolerad från omvärlden, säger han.

Alf-Erik Lerviks är inte oroad över att engelskan

tränger ut svenskan när det gäller den interna kommunikationen vid högskolan. Enligt honom pratar de svenskspråkiga studenterna fortfarande övervägande svenska med varandra. Men utbytesstuderande, forskare och forskarstuderande samt de som läser de engelskspråkiga magisterprogrammen svarar för att engelskan också hörs i korridorerna.

När *Alf-Erik Lerviks* ser tillbaka på sin egen tid som rektor drar han sig till minnes åren i slutet av 80-talet då både han och Hanken överraskande kastades in i den högskolepolitiska hetluften. Undervisningsministeriet framlade ett färdigt lagförslag som hotade Hankens självständighet. Alternativen var en sammanslagning med Åbo Akademi eller med Helsingfors handelshögskola.

– Förhandlingarna var tuffa. Men då det stod klart att Hanken lyckades bevara sina autonomi, kände jag att vi utfört ett värdefullt arbete, säger han.

Förhandlingarna ledde år 1991 till lagen om samordningen av den finlandssvenska högskoleutbildningen jämte en förordning. Ett nytt försök att sammanslå Hanken med Åbo Akademi och Helsingfors handelshögskola gjordes 1994. Inte heller då förverkligades fusionsplanerna.

Marianne Stenius konstaterar att högskolans autonomi kunde bevaras. Beslutet att kvarstå som autonom högskola kom att påverka högskolans strategiska val – t.ex. satsningen på styrkeområden inom utbildning och forskning – under den senare delen av 90-talet.

Riktat sig till samhället

En ändring av universitetslagen träder i kraft i augusti år 2005. Bland annat påförs universiteten den så kallade tredje uppgiften, vilket innebär att de ska föra ut sin forskning och kunskap i samhället. Uppgiften syftar till att främja växelverkan mellan universitet och framförallt näringslivet.

– Den stora utmaningen för Hanken är att finna en balans mellan forskning, grundutbildning, forskar-

utbildning och fortbildning, påpekar Stenius.

Till stor del handlar det om fortbildning. Hanken har en jämförelsevis lång fortbildningstradition som grund för den tredje uppgiften. Den första Hankled-kursen för företagare hölls redan i mitten av 70-talet. Idag finns inte Hankled längre. Det engelskspråkiga MBA-programmet är vid sidan om finansanalytikerprogrammet CEFA de centrala programmen inom Hankens fortbildning i Helsingfors. De institut som är knutna till institutionerna, CERS, CEFIR, CIEL, CREF och Lingua Hanken, är också centrala aktörer inom fortbildning. I Vasa ordnar Levón-Institutet Hankens fortbildning.

– Men, säger Marianne Stenius, den tredje uppgiften inkluderar också annat. Vi ska till exempel främja företagandet, delta i grundandet av företagskuvöser och kommersialiserandet av innovationer.

Hon förklarar att detta leder till att Hanken i framtiden tillämpar sin styrkeområdespolicy också på fortbildningen. Idag innebär det att Hankens fortbildningssatsningar finns inom marknadsföring, finansiell ekonomi och företagsledning och organisation. Redan nu är Hankens MBA-program inriktade på just relationsmarknadsföring och finansiell ekonomi.

Krävande reform

När det gäller högskolevärlden som helhet sysselsätter bland annat examensreformen, som träder i kraft i augusti år 2005, rektor. Den innebär att grundutbildningen delas upp i två separata examina. Kandidatexamen omfattar tre års studier och magisterexamen två års studier. Dessutom integreras forskarutbildningen starkare i examensstrukturen.

Examensreformen ställer flera krav på Hanken.

– Vi tvingas se över hela vår verksamhet. Har vi den rätta organisationen för att möta den ökande internationella konkurrensen? Hur utvecklar vi ledarskapet så att det bättre stöder utvecklingsarbetet inom högskolan? Hur kan den interna resursfördel-

ningen ses över? Det gäller att motivera hela personalen. Verksamheten måste hålla en hög kvalitet för att vi ska kunna rekrytera studenter, lärare och övrig personal, säger Stenius.

I ett generellt perspektiv diskuterar man nu hur det finländska högskoleväsendet ser ut om 10–15 år och hur våra högskolor ska klara sig i den internationella konkurrensen. Sammantaget har Finland nu 20 universitet och 29 yrkeshögskolor.

Enligt Marianne Stenius är trycket på strukturell utveckling starkt. Högskoleväsendet är nu allt för splittrat.

Varken hon eller Alf-Erik Lerviks tror att gruppen av universitet och yrkeshögskolor ökar. En profilering av universiteten och högskolorna är däremot en nödvändighet.

– Klart är att antalet inte ökar och att klimatet blir tuffare. Hur hård konkurrensen blir beror delvis på vilka högskolepolitiska linjedragningar som görs, säger de.

Marianne Stenius utgår från att Hanken står sig väl i konkurrensen i fråga om grund- och forskarutbildning, forskning och fortbildning. Här återknyter hon igen till betydelsen av internationalisering.

– Om Hanken inte har en internationell profil har högskolan inte heller nationell och regional trovärdighet, säger hon.

Ned från piedestalen

I takt med att högskolan utvecklats har rektors roll förändrats. Alf-Erik Lerviks konstaterar att rektorerna vid universiteten klivit ned från elfenbenstornen och blivit mera samhällstillvända.

– Det har också professorerna gjort, konstaterar Marianne Stenius. Här är det viktigt att såväl universitetens ledning som hela professorskåren engagerar sig. Framsteg har redan skett på Hanken. Arbetsklimatet är gott i högskolan idag. Jag är optimist, säger Marianne Stenius.

De externa engagemangen och bevakningen av omvärlden blir allt viktigare. Hanken har därför gått in för en organisationsmodell med tre prorektorer i stället för två såsom tidigare.

På förslag av rektor valde Hankens valkollegium tre prorektorer i början av år 2005. Första prorektor är professor *H.C. Blomqvist*.

Han konstaterar att förstärkningen av högskolans ledning är motiverad därför att arbetsuppgifterna har blivit mera omfattande.

– Det väsentliga är, säger han, att vi utsetts som ett lag. Det ökar möjligheterna till ett smidigt och fruktbart samarbete.

Det fortlöpande kvalitetsarbetet är ett av H.C. Blomqvists ansvarsområden. Internationaliseringen och examensreformen kräver en ständig uppföljning av kvaliteten på allt arbete som utförs vid högskolan. Det gäller bland annat att organisera ett system för uppföljning och dokumentation av arbetsprocesserna.

Ett mått på Hankens redan höga standard är den internationella EQUIS-ackrediteringen som högskolan fick år 2000 för fem år framåt. Under höstterminen 2004 färdigställde högskolan en självvärderings-

Förste prorektor är H.C. Blomqvist

Foto: Matias Uusikylä

Prorektorer 2005–2007

I:a prorektor professor Hans Christer Blomqvist

II:a prorektor professor Sören Kock

III:je prorektor professor Ingmar Björkman

Rektorer 1909–

Oskar August Rosenqvist, 1909–1918

(direktor för Högre Svenska Handelsläroverket)

Fritz Per Hansson Brock, 1918–1919

(direktor för Högre Svenska Handelsläroverket)

Bruno Lesch, 1919–1945

(direktor för Högre Svenska Handelsläroverket fram till 1927)

Gunnar Palmgren, 1946–1949

Odal Stadius, 1949–1958

Curt Olsson, 1958–1966

Ilmari Hustich, 1966–1971

Gösta Mickwitz, 1971–1975

Lars Wahlbäck, 1975–1985

Alf-Erik Lerviks, 1985–1993

Marianne Stenius, 1993–

rapport för att ansöka om fortsatt ackreditering. En internationell utvärderingsgrupp avger sin slutrapport i juni 2005.

Vill stärka fortbildningen

Den tredje uppgiften hör också till Blomqvists gebit. En speciell utmaning ser han i fortbildningsverksamheten. Han anser att Öppna högskolan fungerar tillfredsställande och att alumnverksamheten för tillfället har det väl förspänt.

Utmaningen består i att öka både utbudet och volymen på fortbildning. Uppgiften är inte lätt eftersom marknaden för fortbildning på svenska är liten. Enligt H.C. Blomqvist finns det sannolikt ännu en outnyttjad potential, speciellt i Österbotten. Hans ambition är också att reda ut möjligheterna att utvidga den engelskspråkiga MBA-utbildningen.

Det regionala samarbetet mellan högskolorna kan också ge underlag för samarbete med näringslivet, både i Helsingfors och Vasa.

Högskolan satsar kraftigt på internationalisering av all sin verksamhet. Den engelskspråkiga examensinriktade utbildningen stärks. En bred satsning på engelskspråkig utbildning och internationellt högklassig forskning är en förutsättning för att högskolan skall förbli en internationellt erkänd forsknings- och utbildningspartner. Detta i sin tur är en nödvändig förutsättning för att högskolan skall kunna bära sitt ansvar för den svenskspråkiga utbildningen liksom även sitt nationella och regionala utbildningsansvar.

Ur Hankens helhetsstrategi 2015, godkänd av Svenska handelshögskolans styrelse 11.2.2003

SAMLAD SERVICE I STUDIEVERKSTADEN

Då höstterminen startade stod ett nytt utrymme till de studerandes förfogande: Studieverkstaden. Det är den gamla tidskriftssalen som blivit ombyggd. Där finns nu personal som kan hjälpa studerande – och lärare – med bland annat IT-problem och informationssökning.

Hanken har under flera års tid satsat på sin undervisnings- och informationsmiljö. Ett av målen är att erbjuda studerande och forskare samlad och enkel service. Bibliotekschef *Maria Schröder* berättar att representanter för biblioteket, datacentralen och studiebyrån tillsammans analyserat vilken hjälp de studerande behöver.

– Till en början tänkte vi oss en enda servicelucka dit studenterna kunde vända sig, säger hon. Men när arbetsgruppen kartlagt vilka ärenden studenterna brukar ha kom man fram till att två skilda diskar är ett bättre alternativ.

Så bildades InfoBITen och ServicePunkten. Den förstnämnda inledde sin verksamhet i augusti 2004, medan ServicePunkten kom igång vid årsskiftet. Två personer finns på plats vid InfoBITen alla vardagar: en från biblioteket och en från datacentralen. De hjälper studerande och personal med informationssökning och olika IT-frågor.

– Nu får alla den service de behöver utan att skickas hit och dit, från studiebyrån i andra våningen till datacentralen i källaren och vidare till biblioteket, säger *Maria Schröder*.

InfoBITen står till tjänst varje vardag. Till arbetsgruppen som byggt upp servicen hör bland annat (fr.v.) bibliotekschef *Maria Schröder*, IT-planerare *Ralf Forsell* och planerare *Susanne Lindroos*. Bakom disken *Marcus Sandberg* (t.v.) och *Robert Krogers*.
Foto: *Patrik Lindström*

IT-stödet uppskattat

Servicediskarna har öppet alla vardagar från klockan tio till femton. Responsen har varit positiv, i synnerhet datacentralens närvaro är uppskattad. Tidigare skulle folk ringa, mejla eller använda datacentralens webbsida då de hade IT-problem.

– Förr var det svårare att få hjälp om skrivaren eller e-posten inte fungerade. Nu vet man när och var hjälp finns. Det är jättebra, säger studerande *Sara Lindeman*. Hon har själv erfarenhet av att i sista minuten desperat försöka skriva ut arbeten på en skrivare som hakat upp sig.

Lindeman studerar marknadsföring för femte året och anlitar InfoBITens tjänster ungefär en gång i veckan. Strax intill själva disken finns fem kioskdatorer och en printer. Den brukar *Lindeman* använda då hon skall skriva ut dokument. Om något inte fungerar är hjälpen nära.

Praktikant *Sampo Sauri* vid datacentralen dejourerar vid InfoBITen ett par timmar i veckan. De vanligaste problemen han ställs inför är bortglömda lösenord, problem med e-post och skrivare. Antalet hjälpbehövande varierar. Vissa dagar kommer fem personer

Studerande Sara Lindeman är nöjd med den service hon får i Studieverkstaden
Foto: Patrik Lindström

fram till honom medan fem ringer. Andra dagar får han kanske 50 samtal och 30 förfrågningar vid disken.

Snabb utveckling

Den hisnande snabba utvecklingen inom informationsteknologin och av informationstjänsterna är en annan orsak till att Studieverkstaden uppstod. Hankenhuset var nyrenoverat och moderniserat vid återinflyttningen år 1996, men redan efter några år hade det för liten IT-kapacitet. Forskare, lärare och studerande använder allt mer informationsteknologi och elektroniska informationstjänster i sitt arbete. Dessutom har sättet att studera och IKT-verktygen förändrats.

År 2002 utsåg ITR, rådet för Hankens informationstjänster och -teknik, en koordineringsgrupp och ansvarspersoner som skulle utarbeta en strategi för Hankens informationsmiljö. Representeranter för stödfunktionerna, undervisningen, forskningen och studenterna kartlade sina egna områden och föreslog åtgärder.

Strategin eHanken godkändes av högskolans sty-

relse i slutet av år 2002. Ett av huvudmålen var att förbättra studiemiljön på Hanken.

Inför ombyggnadsarbetet kartlades hur miljön kunde utvecklas. Föreläsningssalar och tysta läsesalar svarade inte längre mot studenternas behov. På önskelistan stod bland annat mera handledning, flera platser för grupparbeten och självstudier samt en tidsemlig datorpark.

Tillgången till datorer utanför högskolans undervisningssalar var knapp. Därför behövdes också kablar och el-uttag för studenternas bärbara datorer. Tiden var mogen för ombyggnad.

Möjligheterna att utvidga Hanken är ytterst begränsade. I stället betraktade man de gamla utrymmena med nya ögon. Korridorer, kapphallar och aulor bjöd på outnyttjade kvadratmeter.

– Korridorerna är stora och vi betalar hyra för varje kvadratmeter, konstaterar Schröder. I samband med ombyggnaden sommaren 2004 drogs därför kablar även till korridorerna. Där finns bord som studenterna kan sitta vid då de gör grupparbeten.

Färre papperstidningar

Tidskriftssalen förvandlades till Studieverkstaden. Studenterna använde inte salen på samma sätt som tidigare.

– Tidskrifterna lockade inte längre läsare. Nästan allt finns ju på nätet, så vi behövde inte lika många tryckta exemplar som förut, säger Schröder. Följaktligen ersattes tidskriftsskåpen med nya arbetsbord för de studerande.

Biblioteket har emellertid inte slopat tidskrifterna, tvärtom. Nu finns där cirka 180 tidskrifter i tryckt version och omkring 6 800 stycken i elektronisk form. Dagstidningar i pappersform är fortfarande populära, likaså ekonomiska tidskrifter som Veckans affärer och Taloussanomat.

Studieverkstaden brukar fyllas med studerande så snart dörrarna låses upp på morgonen. De formligen

rusar in och tar en plats vid en ledig dator. Från taket hänger vita spiraler fyllda med kablar ner till borden. Varje bord ska ha några eluttag och två anslutningskablar för bärbara datorer.

I samband med ombyggnaden installerades också ett trådlöst nät, som studerande och personal i Hanken-huset kan koppla upp sig till om de har en bärbar dator. Strömtilförseln är emellertid en avgörande faktor. Schröder konstaterar att det behövs uttag överallt, både inne i föreläsningssalarna och utanför dem.

Delad kunskap

Planerare *Susanne Lindroos* på studiebyrån är en av dem som varit med om att planera Studieverkstaden och servicediskarna. Hon ansvarar för verksamheten vid ServicePunkten.

I likhet med Maria Schröder anser hon att det är en vettig lösning att dela upp servicen på två skilda diskar. Biblioteket och datacentralen samsas om InfoBITen, medan studiebyrån, Ekonomforum och Öppna högskolan har hand om ServicePunkten.

– Det har varit en stor sak för enheterna att lära av och om varandra. Tidigare, då vi skickade studerande till en annan lucka, visste vi inte vilken hjälp de fick där. Nu vet vi mera om varandras verksamhet, säger Lindroos.

På sommaren och hösten utfördes byggarbetena vid ServicePunkten i Studieverkstaden. Samtidigt pågick intensiva förberedelser i förvaltningen. Under några veckors tid gjorde personalen upp listor över sitt dagliga arbete. Man bokförde bland annat vilka slags ärenden som behandlades och hur man blev kontaktad: personligen, per telefon eller per e-post.

Resultatet visade att studenterna gärna vill ha personlig hjälp, men att frågorna de tar upp inte är särskilt krävande.

– I princip kan vem som helst av oss hjälpa dem och vi insåg att mycket av vårt arbete kunde flyttas

ner till ServicePunkten, berättar Susanne Lindroos. När det gäller öppettiderna har man beslutat att följa samma tider som InfoBITen.

Fysisk och virtuell

Ett av eHankens mottoen är att högskolan skall vara en del av den internationella forsknings- och utbildningsmarknaden. Ett annat motto är att två campus blir ett. I båda fallen spelar IKT (informations- och kommunikationsteknologi) en central roll.

Med hjälp av den nya teknologin kan lärarna få stöd virtuellt, oavsett var de sitter. Att bygga upp ett fungerande nät är en fortgående process. Systemen och nättjänsterna skall vara de samma och kunna utnyttjas på samma sätt i Helsingfors och Vasa.

– Enheten i Vasa är en integrerad del av högskolan, vi ger undervisning i samma ämnen på två ställen, konstaterar Maria Schröder.

Studenterna räds inte en virtuell studiemiljö. Biblioteket gör årligen en utredning och år 2003 visade den att de som inledde sina studier år 2003 ansåg sig ha bättre IT-kunskaper då än ett år tidigare. Även andelen studerande som regelbundet använder Internet har ökat.

Maria Schröder nämner de nya virtuella undervisningsformerna, så som flerformsundervisning via nätet och distansundervisning. Båda ger Hanken flera möjligheter att nå ut över sina egna och Finlands gränser.

– Vi kan stöda en lärare utomlands, ge ut undervisningspaket och ge tillgång till våra elektroniska informationstjänster på nätet. Till exempel kursen "Swedish for foreigners" använder nätet mycket, säger hon.

PROMOTION MED REKORDMÅNGA DOKTORER

Hanken har medvetet profilerat sig som en forskande högskola och resultatet låter inte vänta på sig. Hela 54 personer har doktorerat under femårsperioden 1999–2004.

Detta är nästan lika många som det sammanlagda antalet doktorer från tidigare år. Därmed var doktorspromotionen i oktober 2004 den genom tiderna största för Hanken. Också den föregående promotionen år 1999 innebar ett rekord med 21 nya doktorer och fem hedersdoktorer.

Bland höstens sju hedersdoktorer fanns representer för både högskolevärlden och näringslivet. Nya ekonomiedoktorer honoris causa blev professorerna *Mats Forsgren*, Uppsala universitet, *Evert Gummesson*, Stockholms universitet, *Bengt Holmström*, Massachusetts Institute of Technology, USA och *Marianne Levin*, Stockholms universitet. Vd *Mikael Lilius*, Fortum Abp, styrelseordförande *Erik Hartwall*, Hartwall Abp och världens mest kända programmerare *Linus Torvalds* var de övriga hedersdoktorerna.

Dessutom tilldelades sex personer titeln jubelmagister. De promoverades till magistrar år 1953.

Årets promovering var en välbesökt tillställning. Stolta föräldrar, syskon, barn och partners fanns på plats i Hankens festsal då promotor *Bo-Göran Ekholm* överräckte insignierna till doktorerna.

– Höjdpunkten för mig var nog själva promotionsakten. Resten var preludium och postludium, säger Ekholm. Hans egen son *Anders Ekholm* hörde till

de promoverade och *Bo-Göran Ekholm* konstaterar att det naturligtvis kändes väldigt tillfredsställande.

Med anledning av att antalet doktorer kraftigt ökat vid våra högskolor framhåller Ekholm kravet på vetenskaplig kontribution.

– I likhet med all annan aktivitet i dagens samhälle måste också denna produktion vara en klart värdeskapande process. Doktorsavhandlingarna måste eftersträva vetenskaplig kontribution i form av ny generell kunskap. Utredningar som saknar den här ambitionen är inte värdeskapande ur vetenskaplig synvinkel, säger han.

För den litterära kontributionen stod professor *Lars Huldén*. Kunskapen i hans promotionsdikt, *Den visionäre faktoristen*, var visserligen inte ny, men nog metoden med vilken den underfundigt serverades.

Körkort för forskare

Motiven att doktorera varierar, men många som skriver en avhandling siktar på att fortsätta forska. En av dem är *Wilhelm Barner-Rasmussen*. Han liknar avhandlingen vid ett körkort för forskare.

– Att doktorera är en nödvändig förutsättning för en framtid som akademiker, säger han. *Barner-Rasmussen* disputerade med avhandlingen ”Knowledge

Stipendiefinansiering gör det möjligt för Wilhelm Barner-Rasmussen att forska på heltid. Samtidigt kan han den vägen meritera sig för framtida jobb i den akademiska världen.
Foto: Leif Rosas

Sharing in Multinational Corporations. A Social Capital Perspective” år 2003.

Det var inte självklart att han skulle bli doktor. Efter att han tagit sin magisterexamen år 1997 frågade professor *Ingmar Björkman* om han var intresserad av att doktorera.

– Jag var skeptisk och hade en ganska suddig bild av vad det innebär i praktiken, konstaterar Barner-Rasmussen. Att valet skulle medföra lägre inkomster under några år stod i alla fall klart. Men han fick möjligheten att tillbringa en termin vid Stanford University i USA och lovade sin professor att åtminstone skriva en licentiatavhandling.

Då den stod klar hade han blivit biten av den akademiska flugan och ville fortsätta.

Information och kunskap

Wilhelm Barner-Rasmussen skrev sin pro gradu-avhandling om personaltidningar på multinationella företag. Valet påverkades delvis av att han vid sidan av sina studier på Hanken också studerat journalistik.

Promotionståg med rektor Marianne Stenius i spetsen

Hedersdoktorerna

Promotionsmiddag på restaurang Börs

Foto: Leif Rosas

Licentiatavhandlingen behandlade intern kommunikation inom storföretag. Väl framme vid doktorsavhandlingen undersökte han kunskapsöverföring i multinationella bolag. Han föredrar att tala om ämnesutveckling i stället för ämnesval.

– Det har varit en gradvis breddning och fördjupning. I få jobb kan du gå så på djupet och utforska ett ämne. Det är både roligt och jobbigt.

Barner-Rasmussen tycker om att töja på ämnets gränser, i det här fallet företagsledning. Han granskade till exempel identitet och valet av språk i multinationella företag och hur detta påverkar kunskapsöverföring.

Eftersom det pågår en ständig omstrukturering inom näringslivet är frågan om identitet inte självklar. Barner-Rasmussen har till exempel talat med ledningen för en division som blivit såld fyra gånger på tio år.

– De har slutat försöka identifiera sig med moderbolaget. De fokuserar i stället på sin egen verksamhet. Med några års mellanrum kommer folk från det nya

moderbolaget och säger vem divisionen skall samarbeta med. Men det här struntar de i, de orkar inte mera.

Rent bord

Efter disputationen hade han känslan av ett rent bord – i två dagar. När målet är en professur så fort som möjligt kan man inte vila på sina lagrar. Detta år fick han ett stipendium av Marcus Wallenbergs stiftelse för företagsekonomisk forskning. Barner-Rasmussen kan därmed forska på heltid.

– Jag är tacksam och glad över den här finansieringen. Den ger mig goda möjligheter att meritera mig för framtida jobb i den akademiska världen.

Att meritera sig betyder i akademiska kretsar framför allt att publicera i erkända internationella journaler. Det här är en tidsdryg process. Textens väg från forskarens skrivbord till tryckpressen är lång. Den är kantad av omskrivningar, ibland refuseringar och långa perioder av väntan. Barner-Rasmussen ger ett exempel på tempot:

– I juni 2003 skickade vi in en artikel till en mycket högt rankad journal inom management. Den har tagits in för granskning men vi har ännu inte fått granskarnas kommentarer.

År 2004 kom däremot en artikel genom nålsögat till en annan toppjournal efter ”bara” sex månader.

Hobby: min avhandling

Mirel Leino, manager på PricewaterhouseCoopers (PwC), har i flera år haft en fot i den akademiska världen och en annan i näringslivet. Under studietiden arbetade hon som försäljningsdirektör på Radisson SAS och läste till ekonomie magister. Sin doktorsavhandling skrev hon vid sidan av heltidsarbetet som konsult.

Hon har dock kunnat ta ett par månaders forskningsledigt om året samt en termin i USA som Fulbright-stipendiat. Hennes dåvarande chef på PwC arbetade själv en dag i veckan som professor på

Mirel Leino vill gärna behålla kontakten till den akademiska världen efter disputationen. Men hon upplever att det arbetsmässigt finns mera "drive" ute i företagsvärlden.
Foto: Leif Rosas

Handelshögskolan i Helsingfors och ställde sig förstående till hennes studier. Men många frågade hur hon orkar.

– Jag gillade att ha den här hobbyn vid sidan av jobbet, säger Mirel Leino glatt.

I början av sin karriär som konsult kunde Leino inte alltid välja sina projektjobb. Då uppskattade hon den akademiska friheten.

– När jag kom hem visste jag att avhandlingen är min egen grej, jag kan skriva precis vad jag vill.

Leinos doktorsavhandling handlade om kundrelationer inom professionella tjänster, "Value creation in professional service processes – Propositions for understanding financial value from a customer perspective". Valet föll sig naturligt då hon själv arbetade i en bransch som säljer professionella tjänster.

Leino poängterar att doktorsavhandlingen var ett skilt projekt och att hennes arbetsgivare noggrant hölls utanför.

– Jag intervjuade kunder till företag som säljer professionella tjänster och framhöll att jag nu är här i egenskap av forskare på Hanken, inte som PwC-människa. Det är en annan roll.

Hon klagar inte över forskarnas osäkra ekonomiska villkor. Däremot hade hon svårt att hitta någon sakkunnig som kunde kommentera hennes arbete. Leino var knuten till institutionen för marknadsföring men avhandlingen behandlade finansiellt värde.

Hennes handledare, professor *Christian Grönroos*, föreslog konsulten och docenten *Kaj Storbacka* som blev intresserad och granskade avhandlingen inför Leinos disputation. Men en stor del av tiden fick hon jobba ensam.

Mirel Leino disputerade i maj 2004. Hennes dotter var då fem veckor gammal och Leino har varit föräldraledig under resten av året. Den konkreta nyttan av doktorsavhandlingen har alltså ännu inte kunnat testas fullt ut. Men redan under föräldraledigheten tog hennes arbetsgivare kontakt och frågade om hon kunde medverka i en bok om riskhantering.

– Jag gillar att skriva och forska, men jag trivs också jättebra i näringslivet. Idealet vore 80–90 procent näringsliv och 10–20 procent forskning. Jag vill gärna behålla kontakten till den akademiska världen, men det är mera "drive" ute i företagsvärlden. Jag lär mig mera här och får praxis att bygga på, säger hon.

Promotionen på Hanken minns Mirel Leino med värme.

– Jag har inte så många möjligheter att delta i högtidliga tillställningar så det här var trevligt. Hur roligt man har beror förstås på bordssällskapet men vid vårt bord hade vi jätteroligt!

Den höga svarta doktorshatten har hon inte använt sedan promotionen i oktober. Leino konstaterar att hon inte vet när den nästa gång skall plockas fram ur hattasken.

– Eventuellt som gäst på nästa promotion. Eller förhoppningsvis någon gång som opponent.

Dikt vid Svenska handelshögskolans doktorspromotion
Den 29 oktober 2004

Den visionäre faktoristen av Lars Huldén

Älven var allmän färdväg. Jag slog mig ner på en holme innanför älvens mynning och grundade där faktoriet. Lagret av varor var i begynnelsen ganska begränsat: nyttigheter som salt, men också små onyttigheter, smycken av färgat glas och annat som syntes begärligt. Snart kom handeln i gång, min betalning fick jag i pälsverk. Gräskinnen gällde som småmynt, rödräv och stundom en korsräv gav jag betydligt mer för, som rättvist syntes och riktigt.

Språket var svårt att förstå, men jag anställde driftiga drängar. Dessa lärde mig hastigt mer än kan anses behövt. Den som kan tala kundernas språk kan förvänta sig framgång.

Bland mina kunder såg jag, hur de som behärskade språket, modersmålet, till fullo, tycktes ha makt över andra. Halva vårt liv eller mer är vi verksamma inne i språket. Läger du orden rätt kan du driva din vilja igenom. Meningsbrytningar är formuleringsfrågor ej sällan. Redan de gamle förstod att ta i bruk retoriken. Önskar man möjligen fråga mig, hur jag såg på min uppgift? Ville jag skaffa mig vinst för att räknas in bland de rika? Visst! Givetvis! Göra vinster var lovligt på min tid i världen. Innerst såg jag mig helst som förmedlare mellan kulturer. Fanns inte jag och min sort skulle urtiden vara vår egen, byarna ligga i krig med varandra och styras av fruktan.

Länge dröjde det inte innan det började frågas om jag tillhandahöll bärsärkapulver och lustiga drycker, sådant som många bedömt såsom skadligheter för folket. Nyttigt, onyttigt, skadligt? Är jag den som måste besluta? Folkets församlade råd borde veta att fastställa ramar, ramar som jag respekterar så långt som det visar sig möjligt.

Efterfrågade blev också olika utländska vapen. Omtyckta var framförallt de begagnade, blodiga svärden, även om blodet ibland kunde misstänkas komma från kalvar. Blodiga klingor med hack var bevisligen redo att döda, därför var priset högt, men tryggheten måste få kosta.

Vapen sålde jag bara åt vänskapligt sinnade kunder, medveten likväl om risken att köpen en gång kunde vändas mot mig i nya och oförutsägbara händelsekedjor.

Saltet var som man förstår en vara som alltid behövdes. Aningen grå var en särskild sort som jag sålde, men lika salt som den vita och förmånlig både för mig och för folket. Ryktet att barn som ätit det gråa, stannat i växten, spreds om en tid, det var nedrigt förtal utan spår av bevisning. Av en bekant fick jag rådet att sända det misstänkta saltet till filialer jag hade i mycket avlägsna trakter.

Tilläggas kan att jag aldrig följde rådet om saltet. Trots en ansenlig förlust lät jag vråka mitt lager i havet.

Åren då gräskinnen tröt blev en lågperiod för min handel. Folk dök upp som försökte betala saltet med sånger. "Sånger?" undrade jag. "Hur skall jag veta sångernas värde?" "Bättre än glimmande guld kan sången trösta i livet", svarade folket. "Till sång har motgång och sorger förvandlats! Sångerna skänker ibland ett långvarigt liv åt de döda. Ringa mänsklighet skymtar bland siffrorna i dina böcker." Sångarna fick lite salt, så mycket som tycktes mig svara väl mot den tid som det tog dem att sjunga för mig sina sånger.

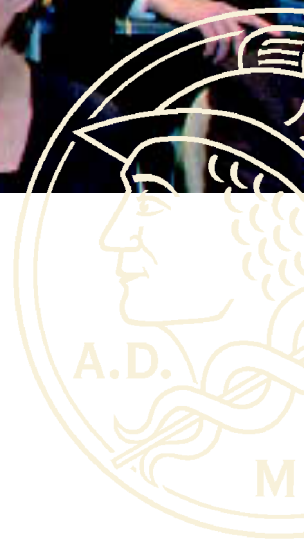
Händelsen lämnade spår, den fick mig att börja fundera: Om det blev så att man kunde bevara och sälja det sjungna. Om det blev så att man kunde köpa och sälja idéer. Om det blev så att man kunde nyttiggöra vår längtan. Då blev förmedlarskapet en makt som bestämde i världen. Marknaden skulle vidgas till alla länder och människor.

Är jag i så fall beredd att axla det ansvar det medför? Ansvar, hur då? När man vet att människorna är desamma som de från början varit: svaga, själviska, falska. Har jag ett ansvar för dem? Kanske ansvar för hela naturen? Jag, som knappt orkar med mig! – Jo, kanske jag borde försöka.

Vinden dog ut, det var kväll och vimpeln hängde på stängen, vimpeln jag hissat dit upp som ett synligt verksamhetstecken. Tänk om det kommer en tid, då tecknet som sådant får värde? Inte helt osannolikt; det har kämpats förr om symboler; högre än ländernas kan kompaniernas komma att hänga.

En sak vågar jag tro eller snarare vilja och hoppas, att mina tankar och drömmar aldrig skall låta sig styras liksom min vimpel styrs av all världens skiftande vindar. Något slags varaktig riktning måste jag ha för min resa.

Hoppas, vilja, tro! Medan vindarna blåser och blåser.

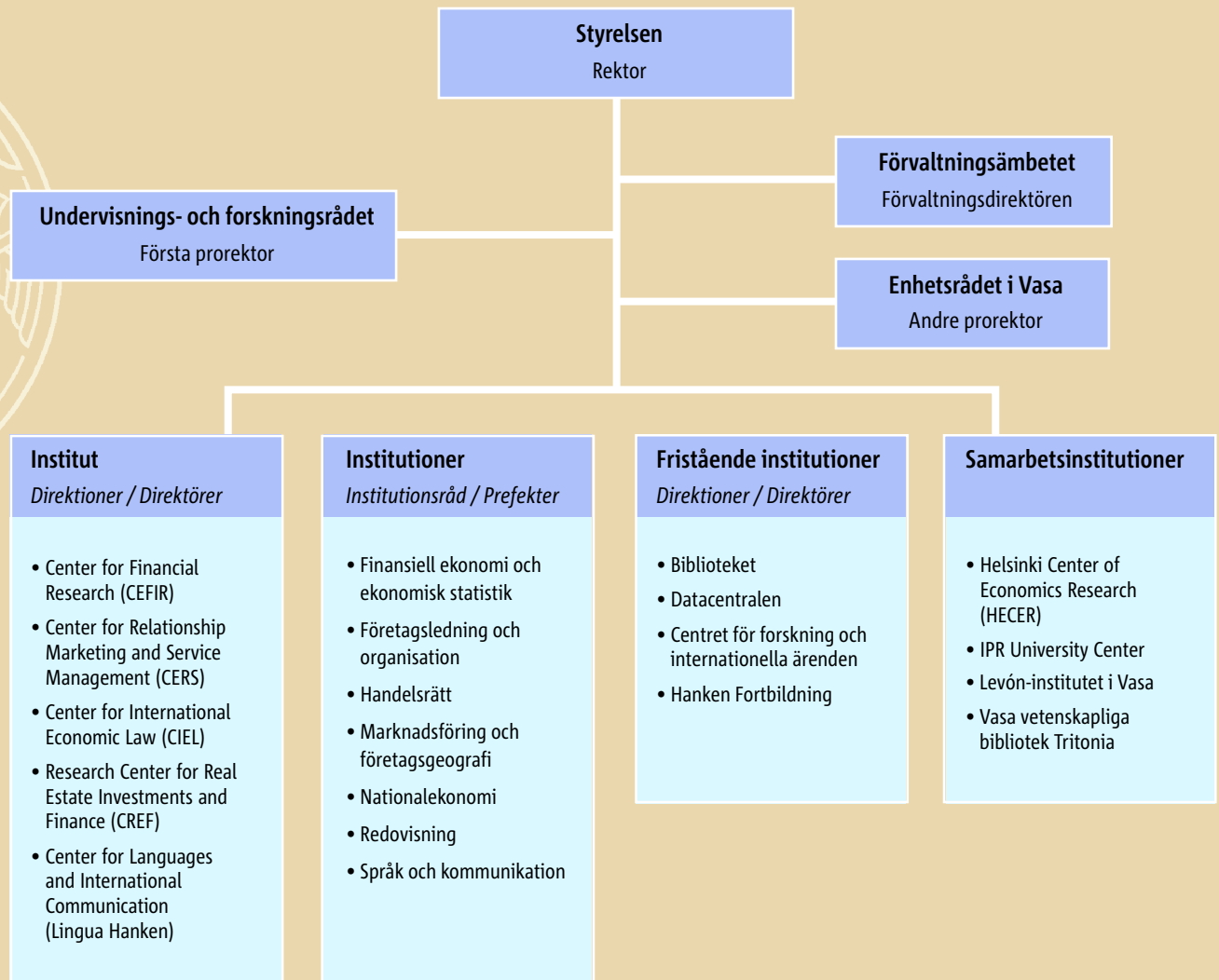
Hanken Promovendi 2004

Mohammed Aba Al-Khail
 Niklas Ahlgren
 Jan Antell
 Heli Arantola
 Ingalill Aspholm
 David Ballantyne
 Wilhelm Barner-Rasmussen
 Jan-Magnus Cederlöf
 Christina Dahlblom
 Mats Ehrnrooth
 Anders Ekholm
 Daryoush Farsimadan
 Karl Felixson
 Patrick Furu
 Mats Hansson
 Klaus Harju
 Kristina Heinonen
 Li Hongzhu

Edvard Johansson
 Ritva Kinnunen
 Jan-Erik Krusberg
 Simo Lehtonen
 Mirel Leino
 Li Li
 Kirsti Lindberg-Repo
 Niklas Lindholm
 Marko Maukonen
 Benjamin Maury
 Alexander von Nandelstadh
 Richard Owusu
 Daniel Pasternack
 Juhani Pekkola
 Vesa Peltokorpi
 Aku Penttinen
 Pia Polska
 Petteri Repo

Matts Rosenberg
 Olli Ryynänen
 Denise Salin
 Thomas Sandvall
 Kim Skåtar
 Karen Spens
 Kim Sundqvist
 Maria Sääksjärvi
 Ronnie Söderman
 Annika Vatanen
 Janne Viitanen
 Mikael Vikström
 Päivi Voima
 Robert Wendelin
 Joakim Westerholm
 Petar Zachev
 Helena Åkerlund
 Maria Österåker

HÖGSKOLANS ORGANISATION OCH BESLUTSFATTANDE ORGAN

Helsingfors campus

Högskolans ledning

Rektor: professor PD *Marianne Stenius*

Förste prorektor: professor ED *Tom Berglund*

Andre prorektor: professor FD *Johan Knif*

Förvaltningsdirektör: JL *Mauno Lindroos*

Styrelsen 31.12.2004

Ordförande: rektor, professor *Marianne Stenius*

Vice ordförande: prorektor, professor *Tom Berglund*

Sekreterare: förvaltningsdirektör, JL *Mauno Lindroos*

Medlemmar:

andre prorektor, professor *Johan Knif*

professor *Anders Löflund*

professor *Hans Christer Blomqvist*

lektor, EM *Kai Ahola*

planerare, EM *Minna Floman*

överassistent, ED *Niklas Ahlgren*

ekon. stud. *Lotta Backlund*

ekon. stud. *Ib Löfgrén*

Externa medlemmar:

ED *Stig-Erik Bergström*

VD *Henrik Andersin*

Undervisnings- och forskningsrådet 31.12.2004

Ordförande: prorektor, professor *Tom Berglund*

Vice ordförande: andre prorektor, professor *Johan Knif*

Sekreterare: byråchef, PM *Tove Ahlskog*

Prefekter och ställföreträdande prefekter:

professor *Rune Stenbacka*

professor tf. *Veronica Liljander*

professor *Guy Ahonen*

professor *Niklas Bruun*

professor *Eva Liljebloom*

professor *Anders Tallberg*

professor *Marika Tandefelt*

Representanter för högskolans professorer:

professor *Christian Grönroos*

professor *Bo-Christer Björk*

Representanter för övriga lärare, forskare och övrig personal:

lektor, ED *Johan-Erik Fant*

lektor, EM *Susanna Taimitarha*

överassistent, ED *Pia Polsa*

Representanter för de studerande:

ekon. stud. *Ib Löfgrén*

ekon. stud. *Jan Malms*

Vasa campus

Enhetsrådet 31.12.2004

Ordförande: andre prorektor, professor *Johan Knif*

Professorer:

professor *Peter Björk*

professor *Petri Mäntysaari*

Övriga lärare, forskare och övrig personal:

doktorand, EM *Mats Engsbo*

avdelningssekreterare, DK *Birgitta Pasto*

professor *Tage Vest*

Studerande:

ekon. stud. *Frida Pettersson*

ekon. stud. *Helena Perätalo*

Externa medlemmar:

VD *Kaj Ericsson*

VD *Kaj Rönnlund*

Alumnrådet 31.12.2004

Ordförande: EM *Philip Aminoff*

EM *Patrik Hertsberg*

EM *Anders Dahlbäck*

EM *Kathe Ramm-Schmidt*

EM *Erika Ingman*

EM *Henrika Franck-Möller*

Ekon. stud. *Johanna Brotherus*

Sekreterare: PK, EM *Nina Olin*

Fellowships 2004

Under år 2004 vistades 12 senior fellows och 2 junior fellows vid Hanken inom ramen för Fellowship-programmet.

Senior Fellows

John Glaskock

Austin Jaffe

Gregory Koutmos

James Kolari

Alan Reichert

Timo Teräsvirta

Mats Forsgren

Eero Vaara

Xiucheng Fan

David Vellenga

Anette Kur

Thomas Gehrig

Junior Fellows

Rebecca Piekkari

Andriy Andreev

Ämne

finansiell ekonomi

finansiell ekonomi

finansiell ekonomi

finansiell ekonomi

finansiell ekonomi

ekonomisk statistik

företagsledning och organisation

företagsledning och organisation

marknadsföring

företagsgeografi

handelsrätt

nationalekonomi

Ämne

företagsledning och organisation

ekonomisk statistik

INSTITUTIONER VID HANKEN

• Institutionen för finansiell ekonomi och ekonomisk statistik

Department of Finance and Statistics

Prefekt: professor *Eva Liljeblom*

Personal

6 professorer
3 lektorer
5 överassistenter
2 assistenter

Examina

6 doktorsexamina
1 licentiatexamen
53 magisterexamina

Studieveckor

9 419

Publicerade arbeten

65

• Institutionen för marknadsföring och företagsgeografi

Department of Marketing and Corporate Geography

Prefekt: professor tf. *Veronica Liljander*

Personal

7 professorer
1 lektor
6 överassistenter
2 assistenter

Examina

9 doktorsexamina
1 licentiatexamen
79 magisterexamina
3 kandidatexamina

Studieveckor

9 948

Publicerade arbeten

61

• Institutionen för företagsledning och organisation

Department of Management and Organization

Prefekt: professor *Guy Ahonen*

Personal

9 professorer
2 lektorer
7 överassistenter

Examina

3 doktorsexamen
1 licentiatexamen
57 magisterexamina
4 kandidatexamina

Studieveckor

10 312

Publicerade arbeten

91

• Institutionen för handelsrätt

Department of Business Law

Prefekt: professor *Niklas Bruun*

Personal

4 professorer
1 lektor
1 överassistent
1 assistent

Examina

1 licentiatexamen
13 magisterexamina

Studieveckor

3863

Publicerade arbeten

37

• Institutionen för nationalekonomi <i>Department of Economics</i>
Prefekt: professor <i>Rune Stenbacka</i>
Personal 3 professorer 1 överassistent 1 assistent
Examina 5 magisterexamina
Studieveckor 2 357,5
Publicerade arbeten 23

• Institutionen för redovisning <i>Department of Accounting</i>
Prefekt: professor tf. <i>Anders Tallberg</i>
Personal 5 professorer 3 lektorer 3 överassistenter 1 assistent
Examina 19 magisterexamina 3 kandidatexamina
Studieveckor 5 355
Publicerade arbeten 6

• Institutionen för språk och kommunikation <i>Department of Languages and Communication</i>
Prefekt: professor <i>Marika Tandefelt</i>
Personal 1 professor 25,6 lektorer 1 assistent 0,5 heltidsanställda timplärare
Studieveckor 8 756,5
Publicerade arbeten 17

SVENSKA HANDELSHÖGSKOLANS STUDENTKÅR

Året 2004 utvecklades till ett fint år för studentkåren. Kontakterna internt förbättrades och den interna strukturen ansågs vara en grundförutsättning för fortsatt utvecklande av kårens verksamheter, varefter en stor tyngdpunkt lades på detta. Intresset för de av studentkåren ordnade evenemangen var relativt stort samtidigt som antalet kåraktiva, som utgör stommen för verksamheten, var högt.

SHS satte hatten på Havis Amanda

Verksamhet

SHS har under året varit en aktiv och initiativtagande intressebevakare såväl internt på högskolan som på det nationella planet. Den stundande examensreformen (den s.k. Bologna-processen) har varit ett genomgripande tema detta år. De stora förändringar som hela vår utbildning och examen står inför har krävt stor uppmärksamhet och resurser, men har samtidigt inneburit stora påverkningsmöjligheter i och med att så mycket förändras. Internt har även rektorsvalet, prorektorsvalet, arbetet med bibliotekets nya studieverkstad och övergången till ett 4-perioderssystem 2005 krävt uppmärksamhet. Studentkåren har med målsättningen att förbättra studieförhållandena även utlåtitt sig om en effektivare användning av arbetsveckan och längre matpaus. Studentkåren deltog även i den omfattande demonstrationen som ordnades av FSF i mars mot begränsningarna av studietiden. Studentkåren jobbade hårt för att få en samantagning mellan Hanken och ESF i Åbo. Arbetet erhöll stöd även av regeringsprogrammet som förespråkar att man i en allt större utsträckning bör nationellt utreda möjligheterna för en mer omfattande samantagning.

Inför årsfesten ordnades valet av årets föreläsare. Studenterna kunde rösta på skolan eller per e-post på sin favoritföreläsare. För andra gången valdes *Susanna Taimitarha* till årets föreläsare. Studieölkki ordnades två gånger under året med stor framgång. Studieölkki är en tillställning, där grundkursstuderande i en avslappnad atmosfär i små grupper får jämföra sina upplevelser om kurser och ge feedback till lärarna. Lärarkårsmiddagen återupplivades år 2003 och i början av 2004 bestämde studentkåren att fortsätta med traditionen. I middagen deltog ett sjuttiotal personer varav hälften var lärare och hälften studerande.

Den planerade renoveringen av studentkårens utrymmen spelade en central roll i studentkårens verksamhet under året. Projektet går under benäm-

SHS:s årsfest 2004

ningen "Projekt DISCO" och kommer att genomföras under våren/sommaren 2005. Utrymmena i den nyrenoverade källaren "legenda" användes flitigt under året.

Ett säkert återkommande vårtecken i Helsingfors är mösspåsättningen av *Havis Amanda* runt valborgsmässoafton, detta speciellt för studentkåren som stod i tur att sätta på mössan. Förberedelserna var omfattande och hela projektet drog in, förutom en massa glada miner, också ett välkommet tillskott i kassan.

Kontakterna till systerföreningen i Vasa, Studentföreningen vid Svenska handelshögskolan i Vasa, stärktes på flera sätt. Försöken att implementera de system och rutiner som studentkåren besitter, för en allt mera jämlik bevakning av medlemmarnas intressen, lyckades tämligen väl. Kontakten skedde allt mera på naturlig, daglig basis och tröskeln att ta kontakt i båda riktningarna avskalades. Som ordförande för SSHV r.f.s styrelse fungerade *Helena Perätalo*.

Ekonomi och administration

Resultatet för verksamhetsåret 2004 uppvisar ett plus om 60 483,15 euro medan balansomslutningen uppgår till 267 538,26 euro. Orsaken till den stora vinsten har att göra med realiserade kursvinster i samband med omfördelning av aktieportföljen. Mycket tid och resurser lades ner på att omforma kanslifunktionen och utlokalisering av studentkårens ekonomifunktion, dessa trädde i kraft vid årsskiftet 2004–2005.

UNDER VERKSAMHETSÅRET 2004

BESTOD STYRELSEN AV:

Ordförande: *Benjamin Andberg*

Viceordförande, Kårproffs och rekrytering:

Johanna Brotherus

Högskolepolitik: *Ib Löfgren*

Kultur och integration: *Cilla Lutz*

Socialpolitik och idrott: *Maria Anderson*

Studieärenden: *Jan Malms*

Information och PR: *Niclas Hanstén*

Internationella ärenden: *Eva Halla*

Näringslivskontakter: *Svante Hampf*

Förvaltning: *Mikael Ylinen*

Delegationens ordförande var *Konsta Saarela*.

STUDENTKÅRENS ANSTÄLLDA

UNDER VERKSAMHETSÅRET 2004 VAR:

Mia Varjovaara, generalsekreterare (1.1–31.5.2003)

Mariika Österberg, ekonomisekreterare.

(t.o.m. 1.6.2004)

Veronica Palmgren, ekonomiansvarig (1.6.2004–)

Ekon. stud. och studentkårens ordförande år 2004

Benjamin Andberg

STATISTIK ÖVER VERKSAMHETEN 2004

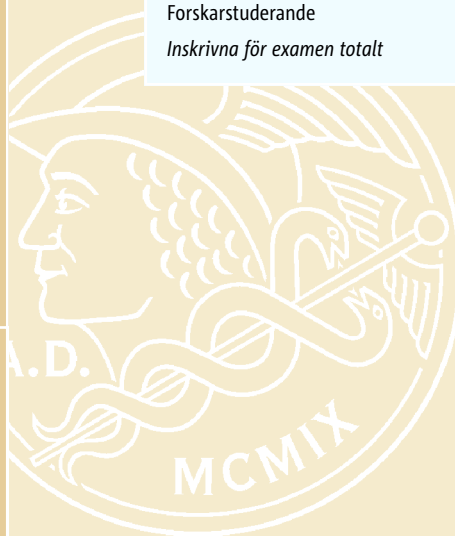
Grund- och forskarutbildning

Sökande och antagna till grundutbildning samt antalet studerande som mottagit studieplats 2003–2004

Sökande	2003	2004
Via inträdesprov	575	606 *)
Snabbleden / öppna högskolan	15	9
Öppna högskolan minst 50 sv	8	10
Universitetsstudier minst 60 sv	38	27
MTM	3	1
Advanced Financial Information Systems	79	41
Computational Finance	54	29
Corporate Governance	56	35
Marketing in Cyberspace/Interactive Marketing	61	29
Real Estate Finance	32	16
Huvudämnesstudier på engelska	99	104
<i>Sammanlagt</i>	<i>1020</i>	<i>907</i>
Antagna	2003	2004
Via inträdesprov	297	309
Snabbleden / Öppna högskolan	13	7
Öppna högskolan minst 50 sv	4	6
Universitetsstudier minst 60 sv	11	10
MTM	3	1
Advanced Financial Information Systems	22	23
Computational Finance	19	20
Corporate Governance	18	18
Marketing in Cyberspace/Interactive Marketing	15	6
Real Estate Finance	7	8
Huvudämnesstudier på engelska	10	25
<i>Sammanlagt</i>	<i>419</i>	<i>433</i>
Mottagit studieplats	2003	2004
Via inträdesprov	268	272
Snabbleden / Öppna högskolan	13	5
Öppna högskolan minst 50 sv	4	5
Universitetsstudier minst 60 sv	8	9
MTM	3	1
Advanced Financial Information Systems	14	17
Computational Finance	12	12
Corporate Governance	10	14
Marketing in Cyberspace/Interactive Marketing	10	2
Real Estate Finance	5	2
Huvudämnesstudier på engelska	6	17
<i>Sammanlagt</i>	<i>353</i>	<i>356</i>

Antal inskrivna studerande 31.12.2004

	Helsingfors	Vasa	Totalt
Studerande för grundexamen	1762	484	2246
Forskarstuderande	147	32	179
<i>Inskrivna för examen totalt</i>	<i>1909</i>	<i>516</i>	<i>2425</i>

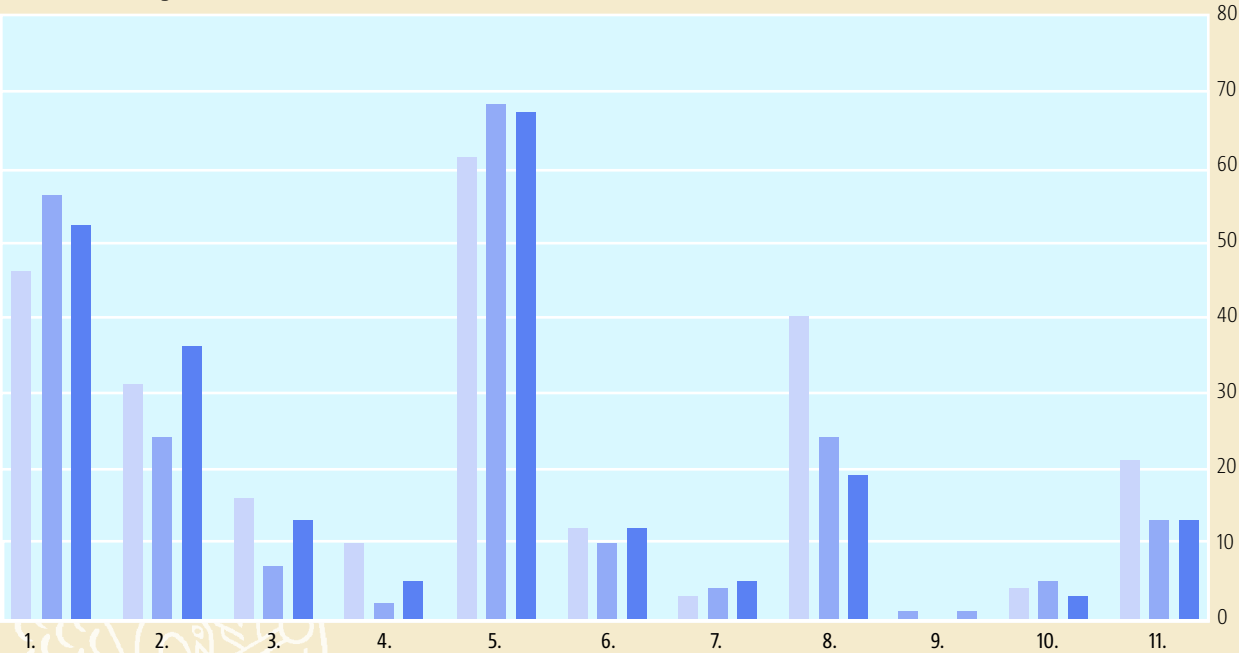
*) Från och med antagningen 2004 tillämpas en samantagning via inträdesförhör till utbildningen i Vasa och Helsingfors, vilket innebär att en sökande kan söka till båda orterna. Siffran på sökande är antalet som sökt till orten i första prioritet.

Avlagda examina enligt huvudämne 2004

	Helsingfors	Vasa	Totalt
Ekonomie doktorsexamen			
Finansiell ekonomi	5	1	6
Företagsledning och organisation	3	–	3
Marknadsföring	8	1	9
<i>Totalt</i>	<i>16</i>	<i>2</i>	<i>18</i>
Ekonomie licentiatexamen			
Företagsledning och organisation	1	–	1
Handelsrätt	1	–	1
Marknadsföring	1	–	1
Statistik	1	–	1
<i>Totalt</i>	<i>4</i>	<i>0</i>	<i>4</i>
Ekonomie magisterexamen			
Finansiell ekonomi	39	13	52
Företagsledning och organisation	36	–	36
Handelsrätt	12	1	13
Ekonomisk politologi	5	–	5
Marknadsföring	58	9	67
Företagsgeografi	12	–	12
Nationalekonomi	5	–	5
Redovisning	16	3	19
Statistik	1	–	1
Informationsbehandling	2	1	3
Företagande och företagsledning	2	11	13
<i>Totalt</i>	<i>188</i>	<i>38</i>	<i>226</i>
Ekonomie kandidatexamen			
Företagsledning och organisation	3	–	3
Marknadsföring	1	2	3
Redovisning	2	1	3
Företagande och företagsledning	–	1	1
<i>Totalt</i>	<i>6</i>	<i>4</i>	<i>10</i>

Avlagda ekonomie magisterexamina
2002–2004 enligt huvudämne

Avlagda ekonomie doktorsexamina 2002–2004
enligt huvudämne

Huvudämne / Examina	2002	2003	2004
1. Finansiell ekonomi	46	56	52
2. Företagsledning och organisation	31	24	36
3. Handelsrätt	16	7	13
4. Ekonomisk politologi	10	2	5
5. Marknadsföring	61	68	67
6. Företagsgeografi	12	10	12
7. Nationalekonomi	3	4	5
8. Redovisning	40	24	19
9. Statistik	1	0	1
10. Informationsbehandling	4	5	3
11. Företagande och företagsledning	21	13	13
Totalt	245	213	226

Huvudämne	2002	2003	2004
Finansiell ekonomi	3	2	6
Företagsledning och organisation	1	4	3
Handelsrätt	1	–	–
Ekonomisk politologi	2	–	–
Marknadsföring	1	2	9
Nationalekonomi	1	–	–
Statistik	–	1	–
Företagande och företagsledning	–	1	–
Totalt	9	10	18

Studentutbyte

Studerande för magisterexamen som åkt utomlands inom ramen för samarbetsavtalen 2002–2004

Hankenstuderande utomlands	2002	2003	2004
NORDPLUS	7	6	6
SOKRATES / ERASMUS	57	50	38
Övriga samarbetsavtal	18	13	12
Totalt	82	69	56

Utländska grundexamensstuderande som studerat vid Hanken inom ramen för samarbetsavtalen 2002–2004

Utbytesstuderande vid Hanken	2002	2003	2004
NORDPLUS	14	13	8
SOKRATES / ERASMUS	75	88	87
Övriga samarbetsavtal	3	10	8
Totalt	92	111	103

Hankens utbytesuniversitet 2004

NORDPLUS / NOREK	
Danmark	Handelshøjskolen, Copenhagen Syddansk Universitet Sønderborg Handelshøjskolen i Århus
Island	Háskóli Íslands, Reykjavík
Norge	Norges Handelshøyskole, Bergen Handelshøyskolen BI, Oslo
Sverige	Handelshögskolan i Stockholm Göteborgs universitet Lunds universitet Stockholms universitet Umeå universitet Uppsala universitet Linköpings universitet Internationella Handelshögskolan i Jönköping
SOCRATES / ERASMUS	
Belgien	Katholieke Universiteit Leuven Université Libre de Bruxelles
Estland	Tallinna Tehnikaülikool

Frankrike	Ecole de Hautes Etudes Commerciales du Nord, Lille & Nice Ecole de Management Lyon Ecole Supérieure de Commerce, Rennes Groupe ESC Normandie, Le Havre & Caen Ecole Supérieure de Commerce, Montpellier Ecole Supérieure de Commerce, Toulouse ESSCA, Angers och Budapest Université de Paris-Dauphine (IX) Université des Sciences Sociales de Toulouse Bordeaux Ecole de Management
Grekland	Ikonomiko Panepistimio Athinon
Italien	Università Cattolica del Sacro Cuore, Milano
Nederländerna	Universiteit van Tilburg Rijksuniversiteit Groningen
Polen	Akademia Ekonomiczna w Krakowie Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Schweiz	Universität St. Gallen
Spanien	Universidad de Zaragoza Universidad Pontificia Comillas, ICADE Universitat Autònoma de Barcelona
Storbritannien	University of Westminster UMIST Manchester School of Management
Tjeckien	Univerzita Karlova v Praze
Tyskland	Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald Handelshochschule Leipzig Katholische Universität Eichstätt, Ingolstadt Ruhr-Universität Bochum Universität - Gesamthochschule Siegen Universität Mannheim Universität Regensburg
Österrike	Universität Wien Johannes Kepler Universität, Linz Leopold Franzens Universität, Innsbruck Wirtschaftsuniversität Wien
BILATERALA	
Indien	The Indian Institute of Foreign Trade, New Delhi
Japan	Sophia University, Tokyo
Kanada	St. Francis Xavier University
Kina	Nankai University, Tianjin
Korea	Seoul National University, School of International Area Studies
Mexiko	Tec de Monterrey (ITESM)
Peru	Universidad San Ignacio de Loyola
Ryssland	Plekhanov Russian Academy of Economics
Taiwan	National Sun Yat-Sen University, Kaohsiung
Thailand	Thammasat University, Bangkok
USA	Rensselaer Polytechnic Institute, Troy, NY University of Tulsa, Oklahoma
Totalt	63

Vuxenutbildning

Öppna högskolans verksamhet

	2002	2003	2004
Antal studerande	432	594	633
Antal kursanmälningar	922	935	998
Antal kurser	85	105	122
Presterade studieveckor	1526	1509	1824
Kalkylerade heldags-studerande	105	108	110
Godkända för examens-studier	15	17	13

Fortbildningsverksamhet

	2002	2003	2004
Korta fortbildningskurser (max 5 dagar)	22	25	5
Långa fortbildningsprogram (under 20 sv)	7	13	13
Specialiseringskurser (omfattning minst 20 sv)	6	2	4
Totala antalet deltagare	783	631	324

Högskolan personal

	Helsingfors	Vasa
Undervisning och forskning		
Professorer	25,5	9
Överassistenter	14	8
Assistenter	7	1
Lektorer	29	5,6
Timlärare (heltid)	0,5	0
Institutionssekreterare / amanuens	6,5	0
Forskare	0	0
Forskningsassistent / forskningsbiträde	2	0
Programdirektör	1	0
Planerare	0	0
Programmerare	0,5	0
	86	23,6
Övrig personal		
Biblioteket	11,5	2
Centret för forskning och internationella ärenden	6	0
Datacentralen	10	2
Förvaltningen	36,4	7
	63,9	11
Med externa medel avlönad personal		
	Helsingfors	Vasa
Forskare	23,5	7
Övrig personal	11,7	1,5
	35,2	8,5
PERSONAL TOTALT	185,1	43,1

I siffrorna finns medräknat uppgifter från Hanken fortbildning i Vasa (nuvarande Levón-Institutet), institut som verkar i anslutning till institutionerna (CEFIR, CERS, CIEL, CREF, Lingua Hanken) samt högskolans MBA-program.

Endast vakanta tjänster och huvudsysslor har beaktats per 31.12.2004.

Biblioteksverksamhet

Högskolans utrymmen

Hankens bibliotek i Helsingfors

	2002	2003	2004
<i>Litteraturanskaffning</i>			
böcker /monografier (antal)	1600	1330	1650
tidskrifter, tryckta	280	235	180
tidskrifter, elektroniska (FinELib)	3500	3660	6800
<i>FinELib-statistik</i>			
Utskrivna artiklar/månad	5000	6800	7400
<i>Låneservice</i>			
lokala lån	65700	74100	70500
<i>Undervisning</i>			
elevtimmar	1300	1130	980
<i>Öppethållning</i>			
timmar	1980	2050	2015
<i>Besök</i>			
porträknare	171100	192400	192100
webbsida	52500	80700	148200
<i>Publikationer</i>			
Ekonomi och samhälle	9	8	20
Forskningsrapporter	4	1	2
Working Papers (även YJS)	32	20	12

Under året verkade Hanken i tre utrymmen i Helsingfors och ett i Vasa:

Helsingfors

Arkadiagatan 22
Casa Academica
Economicum

9 329 m²
1 463 m²
120 m²

Vasa

Handelsplanaden 2

3 947 m²

Disponerade utrymmen totalt

14 859 m²

Högskolans finansiering

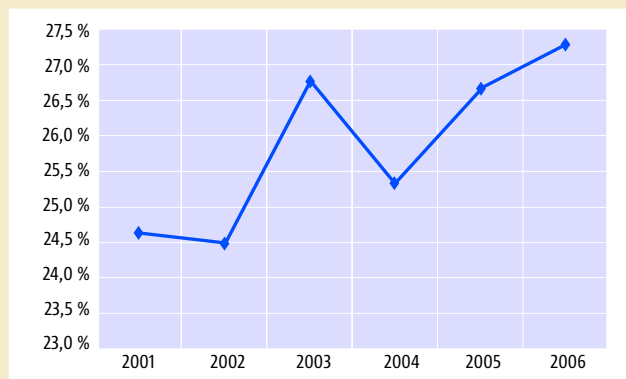
Centrala ekonomiska uppgifter

Budgetfinansieringen från undervisningsministeriet för avtalsperioden 2004–2006 har med höjda examinationsmålsättningar och uppfyllda målsättningar tryggt högskolans ekonomi för den pågående avtalsperioden.

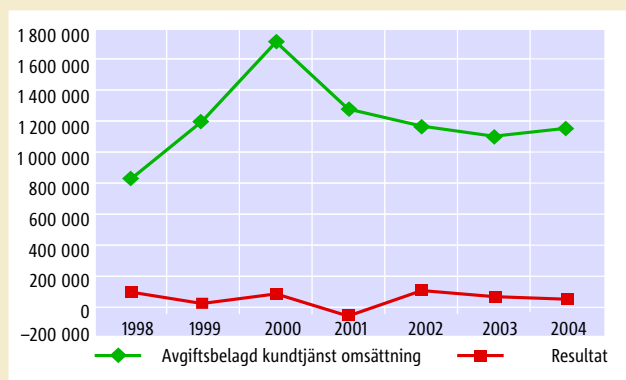
Av budgetmedlena har både för år 2004 och 2005 kunnat avsättas 18,5 % för driftkostnader och utvecklingskostnader. Fastighetskostnadernas relativa andel är sjunkande och av samma storleksklass som kostnaderna för drift och utveckling. Det största kostnadsmomentet är lönebudgeten på 62 %.

För perioden 2004–2006 uppdelas budgetfinansieringen i följande block: forskning, undervisning, verksamhetens omfång och samhällelig serviceuppgift. Av intresse är att andelen av den forskningsfinansiering som ingår i undervisningsministeriets finansiering för examination är fortsatt stigande.

Tabell 1. Andel av forskningsfinansiering som ingår i UvM finansiering för examination.

Tabell 2. Den avgiftsbelagda kundtjänsten (euro) omfattar fortbildning och institut.

Den externa finansieringen för 2004 har minskat jämfört med 2003. Minskningen har främst skett inom området för den samarbetsfinansierade forskningen. Den totala externa finansieringen för 2004 utgör 21 % av högskolans totala finansiering, inom den externa finansieringen utgör den avgiftsbelagda kundtjänsten ett centralt element. Efter att ha minskat i omfång under hela början av 2000-talet, har trenden vänt under år 2004.

Bokslut för 2004

Högskolans bokslut för 2004 presenteras i form av en omstrukturerad resultaträkning som utvisar att resultatet är positivt, och att oanvända medel överförda till följande budgetår ökat i omfång.

Resultaträkning (Euro)	1.1–31.12.2004	1.1–31.12.2003
Intäkter från verksamheten	3 007 080	3 277 434,82
Externa intäkter	3 007 080	3 277 434,82
Tilldelade medel		
Driftsmedel	12 103 000	10 932 000
Finlands Akademis budgetkonto	589 323	871 228
Finansministeriets mervärdesskattekonto	750 497	727 636
Övriga budgetkonton	255 661	128 256
Tilldelade medel totalt	13 698 482	12 659 121
Verksamhetens intäkter totalt	16 705 562	15 936 556
Material, förnödenheter och varor	–370 878	–477 282
Personalkostnader	–9 904 957	–9 618 894,
Hyror	–1 943 649	–1 871 965
Inköp av tjänster	–1 165 527	–1 322 082
Övriga kostnader	–746 448	–725 441
Kostnader för biblioteksverksamhet m.m.	–354 124	–237 441
Betalda mervärdesskatteer	–786 584	–839 091
Stipendier	–352 410	–389 121
Avskrivningar	–385 600	–249 555
Verksamhetens kostnader totalt	–16 010 182	–15 730 876
Resultat av verksamheten	695 380	205 679
Finansiella intäkter och kostnader	2 392	3 021
Eliminering av finansiella poster av genomgångsnatur	–5 609	–3 262
Räkenskapsperiodens resultat	692 163	205 438
Överförda medel till följande år	–2 794 976	–1 918 078
Överförda medel från föregående år	1 918 078	1 589 581
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	–184 735	–123 057

HÖGSKOLANS SKRIFTSERIER 2004

Ekonomi och samhälle

Skrifter utgivna vid Svenska handelshögskolan

Publications of the Swedish School of Economics and Business Administration

- Nr 120 *Karl Felixson*: Finnish Short-Term Stock Returns. Helsingfors 2004. 150 sidor.
- Nr 121 *Klaus Harju*: What is Organising? Interludes in Researching – Towards Problematisation. Helsingfors 2004. 218 sidor.
- Nr 122 *Maria Sääksjärvi*: Consumer Evaluations of Hybrid Innovations. Helsingfors 2004. 98 sidor + bilagor.
- Nr 123 *David Ballantyne*: A Relationship Mediated Theory of Internal Marketing. Helsingfors 2004. 139 sidor.
- Nr 124 *Kristina Heinonen*: Time and Location as Customer Perceived Value Drivers. Helsingfors 2004. 211 sidor.
- Nr 125 *Christina Nordman*: Understanding Customer Loyalty and Disloyalty – The Effect of Loyalty-Supporting and -Repressing Factors. Helsingfors 2004. 228 sidor.
- Nr 126 *Matts Rosenberg*: Essays on Stock Option Compensation and the Role of Incentives and Risk. Helsingfors 2004. 205 sidor.
- Nr 127 *Benjamin Maury*: Essays on the Costs and Benefits of Large Shareholders in Corporate Governance. Helsingfors 2004. 173 sidor.
- Nr 128 *Hongzhu Li*: Conditional Moments in Asset Pricing. Helsingfors 2004. 126 sidor.
- Nr 129 *Mirel Leino*: Value Creation in Professional Service Processes. Propositions for Understanding Financial Value from a Customer Perspective. Helsingfors 2004. 159 sidor.
- Nr 130 *Marko S. Maukonen*: Three Essays on the Volatility of Finnish Stock Returns. Helsingfors 2004. Ca 140 sidor.
- Nr 131 *Jan Antell*: Essays on the Linkages between Financial Markets, and Risk Asymmetries. Helsingfors 2004. 145 sidor.
- Nr 132 *Helena Åkerlund*: Fading Customer Relationships. Helsingfors 2004. 251 sidor + bilagor.
- Nr 133 *Kim Skåtar*: Faktorer som initierar och påverkar prat i långsiktiga relationer. Factors that Initiate and Influence Word of Mouth in Long-Term Relationships. English Summary. Helsingfors 2004. 178 sidor.
- Nr 134 *Robert Wendelin*: The Nature and Change of Bonds in Industrial Business Relationships. Helsingfors 2004. 324 sidor + bilagor.
- Nr 135 *Li Li*: Knowledge Transfer within Western Multinationals' Subsidiary Units in China and Finland. The Impact of Headquarter Control Mechanisms, Subsidiary Location and Social Capital. Helsingfors 2004. 187 sidor.
- Nr 136 *Minna Hiillos*: Personnel Managers and Crisis Situations – Emotion-Handling Strategies. Helsingfors 2004. 198 sidor.
- Nr 137 *Åke Finne*: Hur den aktiva kunden konstruerar budskap. Ett synsätt inom relationskommunikation. How the Active Consumer Constructs Messages. A Relationship Communication Perspective. English Summary. Helsingfors 2004. 191 sidor.

- Nr 138 *Martin Seppälä*: A Model for Creating Strategic Alliances. A Study of Inter-Firm Cooperation in the North European ICT Sector. Helsingfors 2004. 190 sidor + bilagor.
- Nr 139 *Hannele Kauppinen*: Colours as Non-Verbal Signs on Packages. Helsingfors 2004. 196 sidor + bilagor.

Forskningsrapporter

Forskningsrapporter från Svenska handelshögskolan *Swedish School of Economics and Business Administration* – *Research Reports*

- Nr 59 *Alf-Erik Lerviks*: Simulating and Forecasting the Demand for New Consumer Durables. Helsingfors 2004. 124 sidor.
- Nr 60 Sukupuoli ja organisaatiot liikkeessä? Gender and organisations in flux? Toim./Eds. Päivi Eriksson, Jeff Hearn, Elina Henttonen, Minna Hiillos, Marjut Jyrkinen, Saija Katila, Susan Meriläinen, Johanna Moisander, Hertta Niemi, Kristina Rolin, Teemu Tallberg, Sinikka Vanhala. Helsinki 2004. 348 sidor.

Meddelanden

Meddelanden från Svenska handelshögskolan *Swedish School of Economics and Business Administration* – *Working Papers*

- Nr 502 *Martin Fougère*: Finnish-French Fundamental Cultural Antagonisms in Organising. Helsingfors 2004. 23 sidor.
- Nr 503 *Kari Pöllänen*: Luottamusmiesten sitoutuminen yritykseen ja ammattijärjestönsä. Helsingfors 2004. 35 sidor + bilagor 7 sidor.
- Nr 504 *Martin Fougère*: Organizing (with) Thirdness. A Dialogic Understanding of Bicultural Interactions in Organizations. Helsingfors 2004. 22 sidor.
- Nr 505 *Anders Ekholm & Alexander von Nandelstadh*: Do Analysts Leak Information to Preferred Customers? Helsingfors 2004. 33 sidor

- Nr 506 *Maria Forsman & Nikodemus Solitander*: The Context and Diffusion of Knowledge in the Finnish Jewellery Industry – The Role of The House of Fabergé. Helsingfors 2004. 26 sidor.
- Nr 507 *Bo-Göran Ekholm & Jan Wallin*: Strategic Priorities, Company Performance and Attitudes Towards Management Accounting Techniques: An Empirical Study. Helsingfors 2004. 29 sidor.

The Yrjö Jahnsson Working Paper Series in Industrial Economics

- Nr 1/04 *Oz Shy & Rune Stenbacka*: Liquidity Provision and Optimal Bank Regulation. Helsingfors 2004. 23 sidor.
- Nr 2/04 *Heikki Kauppi, Erkki Koskela & Rune Stenbacka*: Equilibrium Unemployment and Investment Under Product and Labour Market Imperfections. Helsingfors 2004. 29 sidor.
- Nr 3/04 *Mikael Juselius*: The Relationship Between Wages and the Capital-Labor Ratio: Finnish Evidence on the Production Function. Helsingfors 2004. 17 sidor.
- Nr 4/04 *Erkki Koskela & Rune Stenbacka*: Agency Cost of Debt and Credit Market Imperfections: a Bargaining Approach. Helsingfors 2004. 17 sidor.
- Nr 5/04 *Luis H. R. Alvarez & Rune Stenbacka*: Takeovers and Implementation Uncertainty: A Real Options Approach. Helsingfors 2004. 16 sidor.
- Nr 6/04 *Oz Shy & Rune Stenbacka*: Service Hours With Asymmetric Distributions of Ideal Service Time. Helsingfors 2004. 28 sidor.

RECTOR'S REVIEW

In 2004, the Swedish School of Economics and Business Administration's (Hanken) aims with regard to internationalisation and quality assurance of the education and research operations influenced all its operations. The operating year was characterised by the preparations for examination reform legislation, which aims at consolidating of Finnish universities' international competitive edge through harmonisation of the European examination structures.

One calendar year is far too short a period for assessing the results of a university's operations. Despite this, it is fair to say that the operating year 2004 was in many respects, a success for Hanken. We clearly exceeded our quantitative goals regarding researcher education. The number of doctoral degrees conferred, in 2004, amounted to almost half of those Hanken has ever awarded. This is a result of the university's strategic decision made in the mid-1990s to concentrate on its strong areas of expertise within research and education and, in accordance with the national education and research policy, to invest in researcher education.

The structural development of the undergraduate education, with emphasis on the master's degree, continued during the year, which resulted in a slight transfer of emphasis in the undergraduate education towards the Master's programme in English. We did not quite reach our goals regarding the number of master's degrees, but the long-term balance between doctoral and master's degrees was unaltered. Additionally, the application procedure for new students to Hanken's campuses in Helsinki and Vaasa was rationalised.

The Academy of Finland carried out an international assessment of the research operations within economics and business administration at Finnish universities. Hanken welcomed this initiative, as we have highlighted the need for such an assessment for several years. The research operations of the different university departments were also included in the Academy's assessment. In their report, the international assessment team commented on several structural problems that exist in Finland: the fragmentation of both research operations and researcher education, and a lack of international researchers in the Finnish research environment and incentive schemes for postgraduate students and researchers.

Rector Marianne Stenius

According to the Universities Act, a university shall assess its own operations. Today quality assurance is a basic requirement for the international excellence, this particularly the case for universities specialising in economics and business administration. Consequently, during the operating year the Swedish School of Economics and Business Administration drew up a self-assessment report in connection with its EQ-

UIS re-accreditation application. This self-assessment covered the university's development over a five-year period demonstrates that Hanken has, in many respects, successfully carried out its education and research operation strategy since the latter half of the 1990s. In other words, we have succeeded in concentrating on our core expertise. Moreover, as a result of researcher and undergraduate education internationalisation, Hanken was in 2004 the most international university in Finland measured with the number of students studying for an examination, excluding the universities for fine Arts.

However, the EQUIS self-assessment did point out the future challenges for the university. Even though the postgraduate studies at Hanken consolidated their 2004 position in national comparison, we still have to work hard before we can meet the requirements regarding the so-called "third task" of universities in accordance with the new Universities Act.

Nevertheless, the EQUIS self-assessment and the operating year 2004 clearly demonstrated the importance of the support given by the Hanken Foundation (Stiftelsen Svenska Handelshögskolan) to the university. The influence of business life, through the Foundation and Hanken alumni, is now stronger than it has been for several decades, not only due to the financial support provided but through their participation on the university's Board and on boards and advisory committees within research and education. This support, which in no way compromises the autonomy of the university, has contributed to our operations in many ways to make Hanken stronger.

Marianne Stenius, Rector

HANKEN'S MISSION & VISION

Hanken's mission

The Swedish School of Economics and Business Administration (Hanken) creates new knowledge in the scientific field of economics and business administration and enhances the level of economic knowledge within business life and society in general. Hanken promotes expertise of an ethically high standard by acknowledging its social responsibility.

Hanken's vision

In 2015, the Swedish School of Economics and Business Administration will have consolidated its position as a leading, accredited university with international appeal and one of the major universities in Europe in its field.

The Swedish School of Economics and Business Administration is responsible for academic studies in Swedish in the field of economics and business administration in Finland. The research operations of the school are of internationally high standard. The graduates have good career opportunities in the internationalising labour market. The research operations and study environment are innovative, and the co-operation with business life and society in general intensive.

Extract from the strategy "Swedish School of Economics and Business Administration 2015 – an international business school", approved by the Board of the Swedish School of Economics and Business Administration on 11 February 2003.

THE YEAR 2004 IN BRIEF

The year 2004 was characterised by planning for the examination reform and by strategy work. Hanken's operations were successful in both education and research. We concentrated above all in research operations in our core areas of expertise and exploited the researchers' special expertise in promising new areas. The Finnish Higher Education Evaluation Council nominated Hanken's major subject of Management and organisation one of the top 20 units in Finland in graduate university education during the period 2004–2006. The EQUIS re-accreditation process was introduced during the second half of the year. The results of the assessment will be ready by the summer of 2005.

An international Economics and Business Administration University

Hanken has for years systematically worked to make its operations more international and is today one of the most international universities in Finland. Hanken has five master's programmes in English with students from 25 different countries.

According to the concluded result agreement with the Finnish Ministry of Education for the period 2004–2006, Hanken's strongest areas of expertise continue to be Finance, Relationship and Service Marketing as well as Management and organisation. Furthermore, a new professor's chair was established in the Department of Finance and Statistics. These areas of core expertise drive our internal development work and influence our co-operation with other universities.

At the beginning of 2004, the Board of Hanken approved the university's information security policy, and later in the year an information security plan for the policy's implementation. In addition to this, Hanken nominated a person responsible for information security. The Board, also at the start of the year approved a plan for sustainable development, and an environmental handbook will be drawn up in 2005. Furthermore, Hanken's security plan was completely renewed and a plan for carrying out Hanken's personnel policy approved.

A Learning Lab, which collects the services offered to students, was established in Hanken's library, and in conjunction with this a student service centre covering all basic services. The aim is to increase information competence within Hanken and to improve the support offered and the availability of information.

The financial situation was solid. The result agreement for the years 2004 to 2006 means higher goals regarding both master's and doctoral examinations, and consequently increases the need for financing.

The main goals of Hanken's personnel policy aim to be developing, fair, secure, and an efficient organisation as well as a competitive employer that offers equal opportunities for all employees. Mental security at work was emphasised in 2004. Hanken's programme for preventing bullying at work was presented to the personnel. The university will consequently invest in different areas of personnel training, e.g. management training and languages.

The manner in which the new remuneration system will be applied in practice was studied during the entire year. Like other Finnish universities, Hanken introduces a new system with salaries based on job requirements and the individual performance of all employees. Universities no longer apply salary classes or increases based on the number of years in working life or the location of the university or increases based on language skills or research work. The new system will begin in December 2005.

Focus on assessment and quality work

In the spring of 2000, Hanken obtained the international EQUIS accreditation after an extensive evaluation process. In the autumn of 2004, a re-accreditation process was introduced for the following five-year period. The decision on the re-accreditation will be made in the summer of 2005.

The quality work at Hanken has continued with different projects aiming at the development of the education offered. The education has been systematically assessed, and self-assessment has also been carried out.

The benchmark project of the administrative services and library operations continued together with the Theatre Academy of Finland and the Turku School of Economics and Business Administration.

A benchmark project, which compared doctoral studies at Hanken with the training offered at other Scandinavian business schools, was completed in 2004. The results of this comparison will be used in our internal development work.

In 2004, material was gathered for the assessment of the research operations within economics and business administration at Finnish universities carried out by the Academy of Finland. The results of the assessment will be published in 2005. The quality of the research operations is continuously assessed, as Hanken competes on national and international financing with the projects of other universities.

Education and research

The preparations for the examination reform continued in 2004. Hanken gave a number of statements on national legislation regarding this reform and other matters. The renewal of Hanken's examination regulations continued over the entire year.

Hanken developed the admission process of new students by introducing joint admission to the master's degrees in Helsinki and Vaasa. Hanken also made a decision in principle to introduce a joint admission process with Åbo Akademi University.

In 2004, the number of new master's examinations was 226, 32 of which within the English-speaking study programmes. The goal for the period 2004–2006 is an average of 250 master's degrees annually, which is an important increase from the previous three-year period.

Hanken has continued to make the education offered to researchers more efficient. The admission of new doctoral students has continuously been made more systematic in 2004 by, e.g. defining fixed admission dates and new admission criteria for applicants.

According to the new result agreement with the Ministry of Education for the period 2004–2006, an average of 12 doctoral degrees should be conferred annually. In 2004, the number was 18, the three-year average being 12.

The professors and doctoral students participated actively in researcher schools. Hanken participates in seven researcher schools that are financed by the Ministry of Education, these are: KATAJA, KAVA, VAKAVA, OMY, Aasian tutkijakoulu, SIIDA and KIITO.

Hanken is also a member of international researcher networks such as EDAMBA, EUDOKMA and NORD-IB. The membership in EIASM offers doctoral students the opportunity to participate in European courses and workshops, while the membership in SCANCOR at Stanford University makes it possible for the student to take two terms in the US.

During the year, Hanken has continued to develop and consolidate its scientific research operations, national and international research co-operation, and doctoral studies. The quality of the research operations is the single most important factor in the university's efforts to improve its competitive position.

A research programme by the Academy of Finland called "Finnish companies and the challenges of global competition" (LIIKE) was completed at the end of 2004. Hanken's researchers in Business law are in charge of two of the six projects in an intellectual property rights research programme for the Academy of Finland.

Hanken continued with the Fellowship Programme, which started in 1998 in co-operation with the Hanken Foundation (Stiftelsen Svenska Handelshögskolan), aiming to attract more internationally renowned researchers to Hanken. Altogether 12 researchers

stayed at Hanken in 2004 as part of the Senior Fellowship programme and two researchers as part of the Junior Fellowship Programme.

The number of scientific publications was 201 in 2004. 144 of these were published abroad and 57 in Finland. Popular science publications numbered 64 and other publications 36.

Contacts with society at large

During the year, Hanken has made efforts to increase its research, education and other contacts with society at large and to transfer its research results to business life and society as a whole.

Information has been spread to business life through Hanken Executive Education, the Levón Institute and Hanken's competence centres. Open University participants have been able to improve their knowledge, both generally and in certain special areas. The MBA Programme has obtained national accreditation, and Hanken concentrates above all on the development of further education. A board was elected for Hanken Executive Education in Helsinki.

At the beginning of 2005, the intellectual property rights institute IPR University Center moved its operations from Hanken to the University of Helsinki, but the co-operation with the institute continues as before.

The co-operation with Helsinki School of Economics continues within the framework of the so-called Helsinki Business Campus. The co-operation projects have covered such areas as education and research operations at the Institute for Direct Marketing, DiVia, and the virtual university that develops common support functions.

The operations of the Helsinki Center of Economics Research (HECER) in Economicum's premises started at the beginning of 2004. The department of Economics at Hanken is one of the three parties in the HECER alliance.

Hanken's network of entrepreneurs offers valuable contacts with business life. Hanken also co-operates with the University of Art and Design in Helsinki and the Helsinki University in offering education in entrepreneurship.

Hanken alumni operations were intensified during the year in accordance with the guidelines of the operations decided in 2003. In the autumn, an alumni co-ordinator was employed to improve operational continuity. Hanken made the services offered to alumni more concrete, opened a new database for them, and began publication of a monthly alumni information bulletin. This development will continue to emphasise on the concrete nature of content and operations. An important part of this work will also be the fundraising campaign that will be arranged in connection with Hanken's 100th anniversary in 2009.

Hanken i Helsingfors

Arkadiagatan 22, 00101 Helsingfors
Tfn (09) 431 331, Fax (09) 431 33 333

Hanken i Vasa

Handelsplanaden 2, 65101 Vasa
Tfn (06) 3533 700, Fax (06) 3533 703

info@hanken.fi

www.hanken.fi

